

BIJLAGE 1: BELEIDSKADER

De ruimtelijke structuur van de gemeente Eersel is in het verleden veelvuldig onderzocht en vormt de basis voor het huidige ruimtelijke en functionele beleid zoals vastgelegd in bijvoorbeeld het streekplan, reconstructieplan, structuurvisie en bestemmingsplannen. De structuurschets buitengebied in deze nota is afgeleid uit deze veelheid aan analyses en beleidskaders. Dit hoofdstuk bevat een beschrijving op hoofdlijnen van het beleidskader.

Europa

Vogel- en Habitatrichtlijngebied (Natura 2000 gebieden; zie ook natuurbeschermingswet onder rijksbeleid)

De Europese Habitatrichtlijn voorziet in een afwegingskader voor de beoordeling van plannen en projecten in of nabij een richtlijngebied. Hierbij zijn uitsluitend de gevolgen voor die natuurwaarden bepalend, waarvoor deze richtlijngebieden zijn aangewezen. Het navolgende afwegingskader moet door gemeenten verplicht worden gehanteerd en bestaat grofweg uit de volgende stappen:

1. bestuursorganen moeten bij het nemen van beslissingen over plannen rekening houden met de instandhoudingsdoelstellingen van de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden;
2. In geval van mogelijke significante effecten ten gevolge van een plan moet een passende beoordeling worden gemaakt, waarbij onder meer de gevolgen in kaart moeten worden gebracht;
3. Indien significante gevolgen worden verwacht, kan het plan slechts worden toegestaan, bij afwezigheid van een alternatief voor het plan en indien er sprake is van aantoonbaar maatschappelijk nut;
4. Als er daadwerkelijk significante gevolgen zijn dan zal in compensatie van de verloren gegane natuurwaarden dienen te worden voorzien.

In de directe nabijheid van het plangebied is geen Natura 2000 Vogel- en habitatrichtlijngebied gelegen.

Rijk

Nieuwe Wet ruimtelijke ordening per 1 juli 2008

Per 1 juli 2008 is de nieuwe *Wet ruimtelijke ordening* in werking getreden. Bestemmingsplannen die na 1 juli 2008 in ontwerp ter visie gaan moeten voldoen aan de eisen uit deze nieuwe wet. Dat geldt dus ook voor dit ontwerp bestemmingsplan Buitengebied Eersel.

De nieuwe wet heeft vooral gevolgen voor de procedure van het bestemmingsplan. Belangrijkste wijziging hierbij is het vervallen van de goedkeuringsprocedure bij Gedeputeerde Staten. Dit betekent dat ná de

vaststelling van het bestemmingsplan door de gemeenteraad direct de beroepsprocedure bij de Raad van State volgt.

De inhoud van het bestemmingsplan is niet wezenlijk verandert als gevolg van de nieuwe wet. Wel is de naamgeving van een aantal bepalingen verandert (bijvoorbeeld ontheffing in plaats van binnenplanse vrijstelling) en gelden er standaardregels voor bijvoorbeeld overgangsrecht. Daarnaast zijn een aantal algemene bepalingen verdwenen, doordat deze nu in de wet zelf geregeld worden (bijvoorbeeld de gebruiksbepaling).

Voor de vormgeving van bestemmingsplannen zijn ook nieuwe wettelijke standaarden opgesteld. Deze standaarden worden vanaf 1 januari 2010 verplicht, maar hier is voor dit plan reeds bij aangesloten.

Nota Ruimte

De nota Ruimte bevat een visie op hoofdlijnen voor de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland op lange termijn en de bijbehorende doelstellingen. Kerndoel is het creëren van ruimte voor de verschillende ruimtevragende functies op het beperkte beschikbare oppervlak in Nederland. Daarbij worden de volgende algemene doelstellingen in onderlinge samenhang nagestreefd:

- versterking van de Nederlandse economie en concurrentiepositie;
- bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland;
- waarborging en ontwikkeling van belangrijke (inter-)nationale ruimtelijke waarden;
- waarborging van de veiligheid.

Het kabinet streeft daarbij naar meer ruimte voor ontwikkeling onder het motto: 'Decentraal wat kan, centraal wat moet'. In de nota Ruimte wordt de zogenaamde Ruimtelijke Hoofdstructuur onderscheiden. Dit betreft gebieden die het kabinet van nationaal belang acht.

In de gemeente Eersel behoren alleen de natuurbeschermingsgebieden en de EHS (= Ecologische HoofdStructuur) tot de nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur. De Kleine Beerze ten oosten en noorden van Vessem behoort tot de robuuste ecologische verbindingen. Het beleid is er op gericht dat de robuuste ecologische verbindingen in 2018 zijn afgerond. De realisatie van de robuuste verbindingen wordt gefaseerd uitgevoerd. Voor het overige gemeentelijke grondgebied wordt een generieke basiskwaliteit nagestreefd.

Natuurbeschermingswet

Om te voldoen aan de internationale richtlijnen is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet opgesteld, welke in 2005 in gewijzigde vorm in

werking is getreden. Deze Natuurbeschermingswet richt zich alleen op de gebiedsbescherming; de verplichtingen voor soortbescherming zijn vastgelegd in de Flora- en faunawet. Met het in werking treden van de (nieuwe) nationale wetgeving verdwijnen de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn naar de achtergrond.

Flora- en faunawet

In deze wet wordt de wettelijke bescherming van in het wild levende planten en dieren geregeld. Dit is met name van belang voor natuurwaarden die buiten de EHS en de beschermde natuurgebieden voorkomen. Dit betekent dat handelingen waarmee beschermde dieren worden verontrust, verjaagd, gevangen of gedood zijn verboden. Ook het verontrusten en beschadigen van rust- en voortplantingsplaatsen van beschermde dieren is verboden.

Provincie

Interim structuurvisie en Paraplunota ruimtelijke ordening "Brabant in ontwikkeling"

Het Streekplan 2002 is vanaf 1 juli 2008 opgevolgd door de *Paraplunota ruimtelijke ordening* en de *Interimstructuurvisie Noord-Brabant*.

De provinciale Interimstructuurvisie wordt in 2008/2009 uitgewerkt in een provinciale verordening die - voor die onderwerpen waar een provinciaal belang in het geding is - een juridische basis vormt voor het geven van een zogeheten reactieve aanwijzing, waarmee een (gedeelte van) een bestemmingsplan door de provincie buiten werking kan worden gesteld.

In de Interim-structuurvisie is het ruimtelijk beleid opgenomen, zoals reeds opgenomen in het Streekplan Noord-Brabant 2002. Verouderde teksten zijn daarbij geactualiseerd en er is rekening gehouden met besluitvorming die na de vaststelling van het Streekplan heeft plaatsgevonden. Daarnaast is in aansluiting op het provinciaal bestuursakkoord een uitvoeringsagenda opgenomen.

De Paraplunota ruimtelijke ordening heeft de status van beleidsregel en vormt de basis voor het dagelijkse handelen van Gedeputeerde Staten c.q. het beoordelen van bestemmingsplannen. In de Paraplunota wordt het bestaande beleid zoals vastgelegd in het Streekplan 2002 en de diverse thematische beleidsnota's voortgezet. Op slechts een aantal onderdelen is het beleid (marginaal) aangepast. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de mogelijkheden c.q. voorwaarden voor het realiseren van nieuwe bouwblokken voor agrarische bedrijven, de huisvesting van tijdelijke werknemers en de mogelijkheden voor het realiseren van biomassa- vergistinginstallaties.

Deel I van de Paraplunota bevat de beleidslijnen zoals vastgelegd in hoofdstuk 3 van het Streekplan, waarbij tevens is rekening gehouden met nieuwe wetgeving, nieuw rijksbeleid en nieuwe onderwerpen waarover reeds provinciale besluitvorming plaatsgevonden heeft. In Deel II wordt bevestigd dat diverse bestaande provinciale beleidsnota's (zoals uitwerkingsplannen, reconstructieplannen, ecologische bouwstenennota en de cultuurhistorische waardenkaart) ook onder de nieuwe Wet ruimtelijke ordening uitgangspunten van beleid en handelen vormen. Het uitgangspunt voor het provinciaal beleid is het realiseren van een goed evenwicht tussen mens, economie en natuur.

Hiervoor worden vijf leidende principes gehanteerd:

1. aandacht voor de onderste lagen (watersysteem, bodemgesteldheid en de hiermee samenhangende natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden respectievelijk de infrastructuur);
2. zuinig ruimtegebruik (middels inbreiden, herstructureren en intensiveren);
3. concentratie van verstedelijking;
4. zonering van buitengebied (in een agrarische en groene hoofdstructuur);
5. grensoverschrijdend denken en handelen.

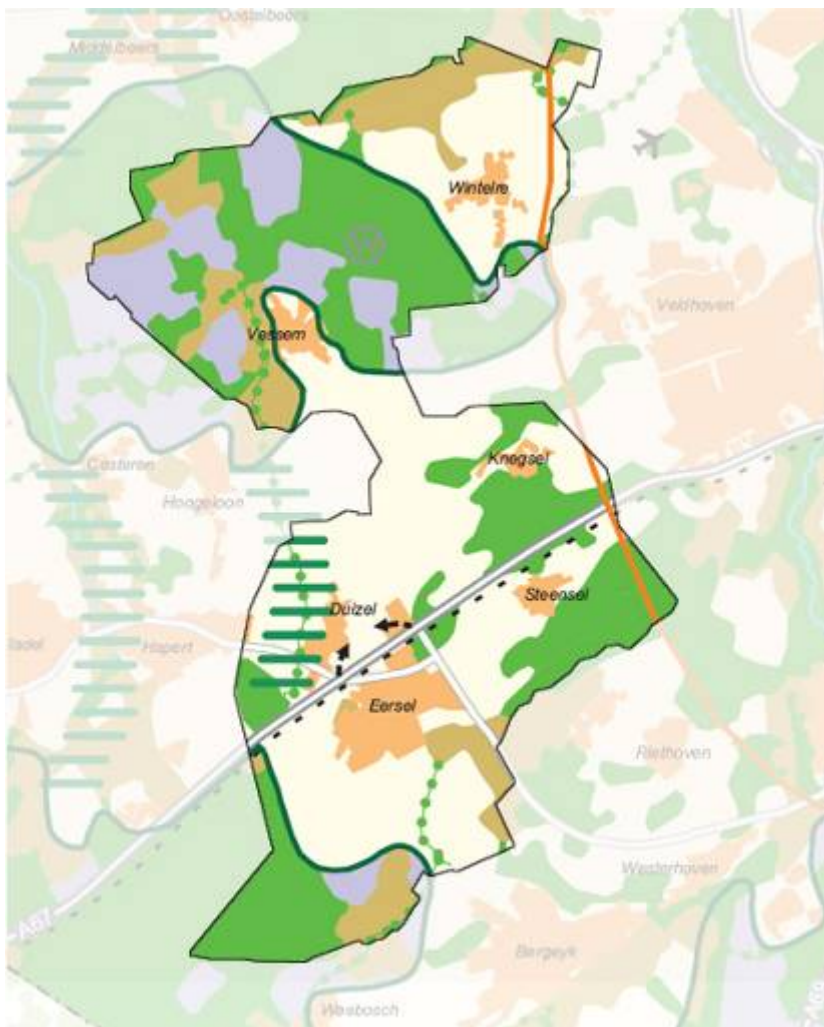
Om in het landelijk gebied de drie hoofdfuncties (landbouw, natuur en recreatie) maximaal tot hun recht te laten komen wordt een groene hoofdstructuur (GHS) en een agrarische hoofdstructuur (AHS) onderscheiden.

Binnen de gemeente zijn delen van de Groene hoofdstructuur (GHS) van de provincie Noord-Brabant aanwezig. In de GHS is in beginsel alleen plaats voor natuur, extensieve landbouw, extensieve recreatie en andere laagdynamische functies, zoals bosbouw en waterbeheer. Binnen de GHS wordt onderscheid gemaakt tussen GHS-natuur en GHS-landbouw. De GHS-natuur bestaat uit natuurparels; bos- en natuurgebieden en ecologische verbindingszones zoals:

- De natuurgebieden bij de Run (o.a. Grootgoor), de Spekdonken en de Cartierheide zijn door de provincie aangewezen als natuurparel. De bos- en natuurgebieden rondom Steensel, Knegsel, Vessem en Wintelre herbergen minder kwetsbare natuurwaarden.
- De ecologische verbindingszones zoals delen van de Kleine Beerze, de Run, de Ekkersrijt en twee zones bij Wintelre.
- gebieden aan de randen van de natuurgebieden zijn aangeduid als GHS-landbouw; veelal landbouwgronden waarop struweelvogels of andere zeldzame planten of dieren voorkomen, die vanwege hun specifieke biotoop eisen stellen aan de inrichting en het gebruik van hun leefgebieden.

De GHS-landbouw bestaat uit leefgebieden kwetsbare soorten (waaronder bv amfibieën, reptielen, vlinders, vleermuizen en bijzondere planten), leefgebieden voor struweelvogels en natuurontwikkelingsgebieden. In Eersel zijn enkele gronden aan met name de Kleine Beerze en de Run evenals ten zuiden van de kern Eersel als natuurontwikkelingsgebied aangewezen.

In de Agrarische Hoofdstructuur (AHS) staat instandhouding en versterking van de landbouw voorop, waarbij ook volop mogelijkheden voor toerisme en recreatie worden geboden. Ten westen en ten oosten van Vessem is AHS landschap gelegen: RNLE landschapsdeel. Gronden binnen het RNLE bezitten zelf geen bijzondere actuele danwel bekende potentiële natuurwaarden, maar worden tot een Regionale Natuur- en Landschapseenheid gerekend, vanwege hun ligging ten opzichte van belangrijke bos- en natuurgebieden en landbouwgronden met bijzondere natuurwaarden.

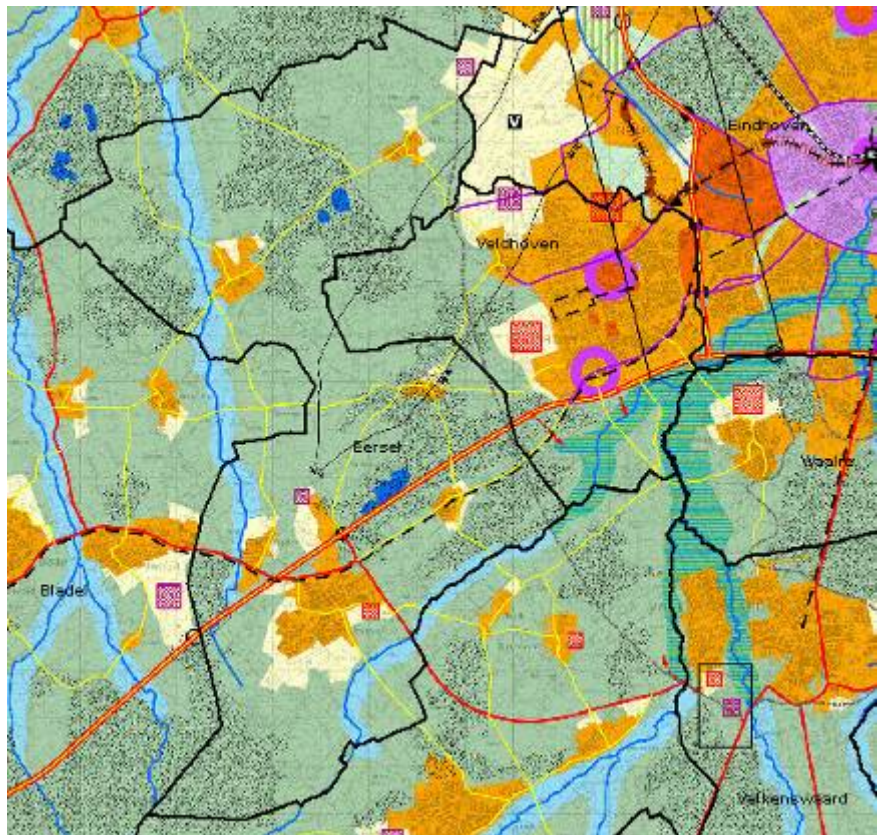
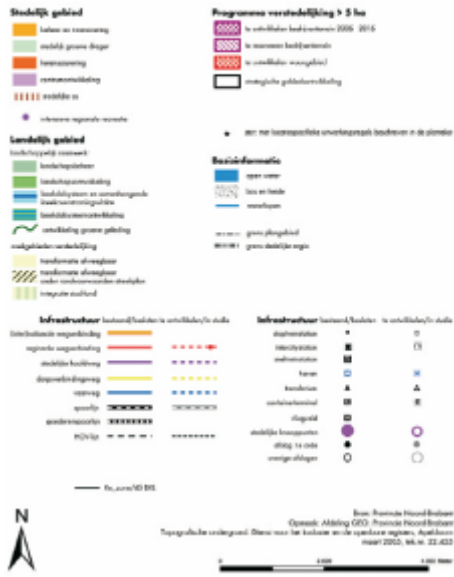
Regionaal Structuurplan regio Eindhoven/ Provinciaal uitwerkingsplan Zuidoost-Brabant

Het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven is in de Wet gemeenschappelijke regelingen aangeduid als een speciaal Kaderrichtlijngebied (Wgr-plusregio). De nieuwe Wet ruimtelijke ordening kent geen nieuwe bevoegdheden op het gebied van de ruimtelijke ordening toe aan Wgr-plusregio's. In het overgangsrecht dat hoort bij de nieuwe Wet ruimtelijke ordening, is geregeld dat het regionaal structuurplan de status krijgt van provinciale structuurvisie. In het SRE-gebied betreft dit het bestaande Regionaal Structuurplan regio Eindhoven (2005) dat tegelijk vastgesteld is met het Uitwerkingsplan Zuidoost-Brabant en dat daarmee goeddeels overeenkomt. Om ongewenst en verwarrende plansituaties te voorkomen is het Regionaal Structuurplan regio Eindhoven door GS ingetrokken. Het uitwerkingsplan is onderdeel van de Paraplunota ruimtelijke ordening en sluit daarom geheel aan op deze Interimstructuurvisie Noord-Brabant.

Het uitwerkingsplan beschrijft de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen tot 2015, met name voor wonen en werken. Het gebied is opgedeeld in de stedelijke regio Eindhoven-Helmond en drie landelijke regio's Groot Kempen, Heeze-Leende Cranendonck en De Peel. De gemeente Eersel maakt deel uit van de landelijke regio Groot Kempen.

Om te kunnen bepalen waar in de toekomst nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen mogelijk zijn, is gekeken naar het beleid van de verschillende overheden voor bodem en water, natuur, cultuurhistorie en landschap. Dat maakt duidelijk dat grote delen van het plangebied, zoals de beekdalen (Beerze, Run en Gender), de bossen en natuurgebieden en waardevolle agrarische landschappen niet geschikt zijn voor verstedelijking. Bij elke bebouwde kom in het plangebied blijft echter in meer of mindere mate nog zoekruimte voor toekomstige verstedelijking over. Rekening houdend met de verkeersstructuur, de stedelijke structuur en bestaande plannen van de gemeenten (StructuurvisiesPlus e.d.) zijn deze zoekgebieden voor verstedelijking in kaart gebracht.

Er wordt met de betrokken overheden een regionaal planningsoverleg ingesteld om de uitvoering van het uitwerkingsplan en de geformuleerde projecten ten aanzien van woningbouw, bedrijventerreinen, zuinig ruimtegebruik, landschapsontwikkeling etc. te kunnen volgen en evalueren en waar nodig het plan in de toekomst bij te stellen.

Voor de gemeente Eersel is een landschappelijke buffer tussen Duizel en Eersel met Meerheide (industrieterrein) voorzien. Deze landschappelijke buffer dient nog uitgewerkt te worden. Hier is daarom een globale begrenzing aangegeven. Aanleiding daarvoor is de meervoudige opgave, om een landschappelijke buffer tussen Duizel en Meerheide te realiseren, rekening te houden met de kwaliteit van het lint van de Knegsele dijk en verder te anticiperen op de natte kwelsituatie. In de planvorming zal maatwerk nodig zijn, die uiteindelijk kan leiden tot een goede en duurzame afronding voor Meerheide.

Rond Eersel zijn belangen vanuit de reconstructie en water maatgevend voor de ruimte voor verstedelijking. Zo is het kwelgebied aan de zuidoostzijde positief gewaardeerd, waardoor ook de ruimte tussen het lint van Stokkelen en Eersel open blijft. Voor de overige kernen en het omliggend landelijke gebied zijn op regioniveau geen grotere ontwikkelingen voorzien in het kader van het Uitwerkingsplan.

Beleidsnota 'Teeltondersteunende voorzieningen TOV 2007'

Deze notitie vormt het toetsingskader van GS voor het gebruik van teeltondersteunende voorzieningen (TOV) door bedrijven die inkomsten halen uit plantaardige teelten in de volle grond (akkerbouw, tuinbouw respectievelijk boomteelt). De notitie vormt een eenvoudigere regeling voor de eerder opgestelde 'Beleidsnota Teeltondersteunende

voorzieningen 2003', die als dermate ingewikkeld en detaillistisch werd beschouwd dat doorvertaling naar het bestemmingsplan als zeer moeilijk werd ervaren.

Teeltondersteunende kassen betreffen teeltondersteunende voorzieningen, bestaande uit een agrarisch bedrijfsgebouw waarvan de wanden en het dek voornamelijk bestaan uit glas of een ander lichtdoorlatend materiaal en dienend voor de productie van gewassen onder geconditioneerde klimaatomstandigheden. Schuurkassen en permanente tunnel- of boogkassen (>1,5 meter) worden ook beschouwd als teeltondersteunende kas. Voor deze kassen is reeds ander beleid van kracht, zoals verwoord in de Beleidsnota Glastuinbouw (2006), zie ook hieronder. Dergelijke voorzieningen zijn niet toegestaan in de GHS. In de AHS zijn dergelijke voorzieningen toegestaan tot maximaal 5000 m².

Permanente voorzieningen zijn teeltondersteunende voorzieningen die voor onbepaalde tijd gebruikt worden, dit betreft zowel hoge voorzieningen (bakken op stellingen en regenkapen) als lage voorzieningen (containervelden). Vanwege de relatief grote ruimtelijke uitstraling, de duurzaamheid van de voorziening en het ontbreken van een directe relatie met het grondgebruik dienen deze permanente voorzieningen altijd binnen het agrarisch bouwblok opgericht te worden.

Tijdelijke voorzieningen betreffen voorzieningen die op dezelfde locatie worden gebruikt zo lang de teelt dit vereist, met een maximum van 6 maanden. Deze tijdelijke voorzieningen hebben een directe relatie met het grondgebruik. Aangezien de ruimtelijke impact van dergelijke voorzieningen minder groot wordt geacht is oprichting van deze voorzieningen buiten het agrarisch bouwblok toegestaan. Op lokaal niveau dient echter wel een nadere afweging plaats te vinden of aanwezige waarden niet in het gedrang komen bij een tijdelijke voorziening en of hier verdere bescherming aan gegeven dient te worden middels een aanlegvergunningstelsel en/of bouwvergunning.

Voor overige voorzieningen, die niet binnen eerder genoemde categorie voorzieningen zijn te scharen zoals bv boomteeltthekken dient door de gemeente maatwerk verricht te worden.

Beleidsnota Glastuinbouw, inclusief teeltondersteunende kassen (2006)

Deze nota vormt een herijking van het beleid ten aanzien van glastuinbouw, zoals eerder neergelegd in de nota 'Beleidsnota Glastuinbouw (1999)'. Met de nota wenst de provincie in aangeduide gebieden ontwikkelingsruimte te bieden voor de glastuinbouw. Daarnaast wordt als doel gesteld de glastuinbouw te concentreren in specifieke concentratiegebieden en tevens glastuinbouwbedrijven te saneren in

kwetsbare gebieden. Tenslotte wordt ingezet op verduurzaming van de ontwikkeling van de glastuinbouw.

Ten aanzien van teeltondersteunende kassen wordt het provinciaal beleid gehandhaafd dat dergelijke voorzieningen niet zijn toegestaan in de GHS. In de AHS-landschap wordt evenwel een verruiming toegestaan tot maximaal 5000 m² binnen het agrarische bouwblok, waarbij de goedkeuringsvereiste van GS vervalt.

Ook in de AHS-landbouw wordt een omvang tot maximaal 5000 m² binnen het agrarische bouwblok toegestaan.

Vanwege de toename van eisen van marktpartijen en de strenge exportgerichtheid van de tuinbouwsector zal in een aantal nog nader te begrenzen gebieden binnen de AHS-landbouw een verruiming van de maximaal toegestane omvang aan teeltondersteunende kassen kunnen worden toegestaan tot maximaal 1,5 ha.

Handleiding duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij (2 december 2003)

De handleiding is bedoeld als ondersteuning voor de planvorming in het kader van de Revitalisering Landelijk Gebied. De handleiding geeft een nadere invulling en verduidelijking van het in het voormalige Streekplan Noord-Brabant 2002 en het Koepelplan "Reconstructie aan zet" (2001) geformuleerde provinciale beleid met betrekking tot duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij.

Definitie duurzame locatie intensieve veehouderij:

"Een bestaand agrarisch bouwblok met een zodanige ligging dat het zowel vanuit milieuoogpunt (ammoniak, stank, etc.) als vanuit ruimtelijk oogpunt (natuur, landschap e.d.) verantwoord is om het te laten groeien tot een bouwblok van maximaal 2,5 ha voor een intensieve veehouderij".

Om een duurzame ontwikkeling te bereiken wordt gelet op de locatie, de productiewijze en het regionaal gebiedsniveau. Er zal een balans moeten zijn tussen gebieden waar gestreefd wordt naar uitplaatsing van intensieve veehouderij en gebieden waar ruimte is voor ontwikkeling van bedrijven, die elders geen ontwikkelingsmogelijkheden meer hebben. Hiertoe worden op basis van de GHS zonering in de GHS-natuur en de GHS-landbouw, subzone natuurontwikkelingsgebied en GHS-landbouw, subzone kwetsbare soorten (met uitzondering van weidevogels) geen mogelijkheden geboden voor een duurzame locatie. Dit geldt eveneens voor de in het Reconstructieplan aangewezen extensiveringsgebieden. Voor alle overige gebieden zijn er wel ontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij bedrijven. Hier zijn wel een aantal randvoorwaarden aan verbonden, afhankelijk van de aanwezige waarden in het gebied (waaronder bv. cultuurhistorische waarden, aardkundige waarden, landschappelijke waarden, waterhuishoudkundige waarden).

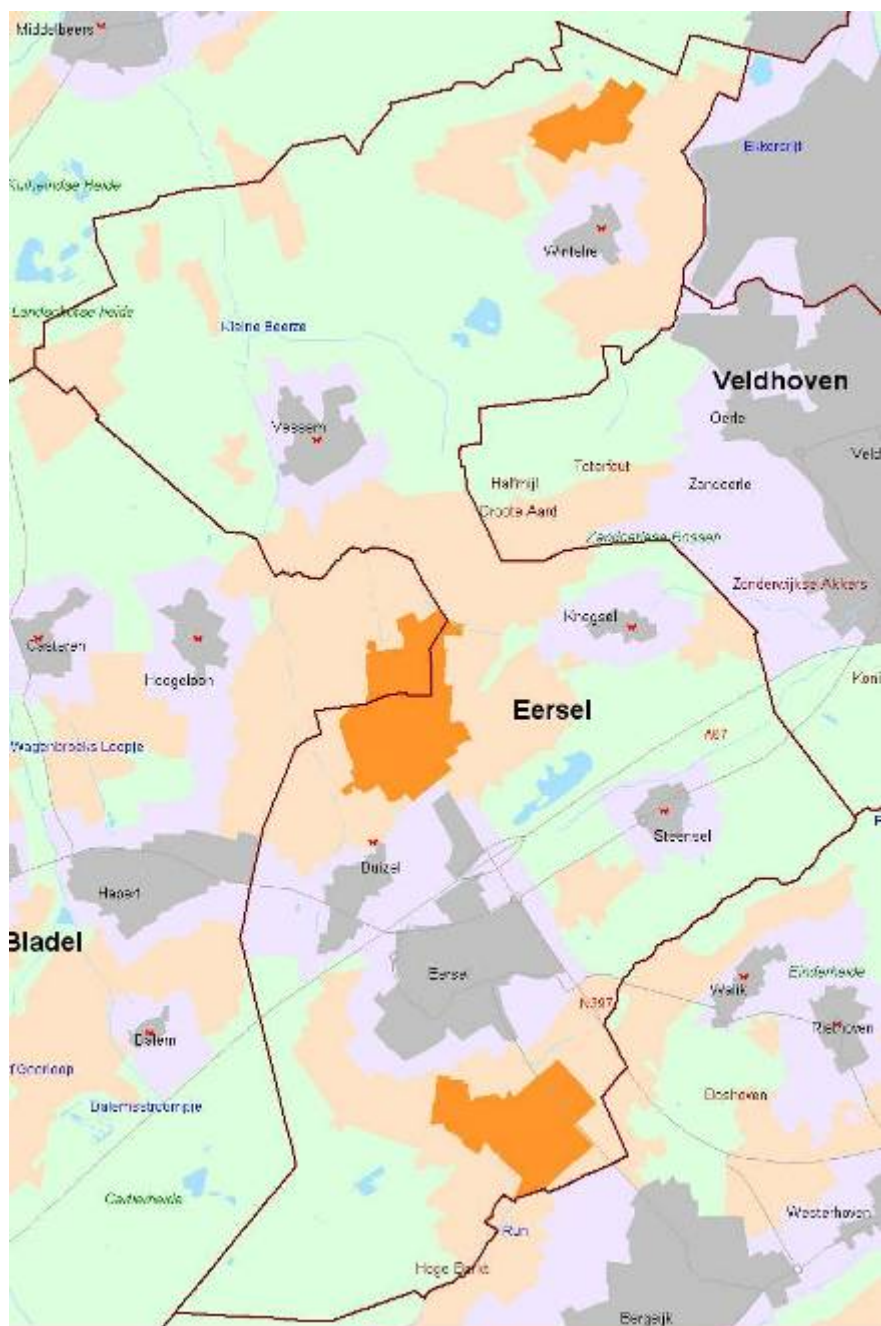
Reconstructieplan Beerze Reusel

Ter uitvoering van de Reconstructiewet zijn in Noord-Brabant zeven Reconstructiegebieden aangewezen. Voor ieder deelgebied is een Reconstructieplan opgesteld waarin de zoneringen en gebiedsgerichte maatregelen ter verbetering van het economische, ecologische en sociaal-culturele functioneren van het buitengebied zijn vastgelegd.

Belangrijk uitgangspunt van het reconstructieplan betreft de integrale zonering van het plangebied in drie zones:

- het Primair landbouwontwikkelingsgebied: hier krijgt de landbouw (intensieve veehouderij) de mogelijkheid zich verder te ontwikkelen; (dit betreft binnen de gemeente 3 gebieden: Ten noorden van Wintelre, ten noorden van Duizel en Eersel aan de westzijde van Knegsel en ten zuiden van Eersel);
- het Secundair landbouwontwikkelingsgebied: dit betreft landbouwontwikkelingsgebied dat overlap heeft met de volgende functies: 1000-1500 meter rondom Vogel- en Habitatrichtlijn gebieden, 1000-1500 meter rondom Natuurbeschermingswetgebieden, zoekgebied rivierverruiming, potentieel noodoverlooppgebied, leefgebied weidevogels en waterpotentiegebieden. Binnen deze gebieden geldt een verbod op nieuwvestiging van nieuwe bedrijven;
- Extensiveringsgebieden: hier wordt voorrang gegeven aan de ontwikkeling van natuur en landschap of stedelijke functies. In deze gebieden dient de intensieve veehouderij op termijn te verdwijnen en worden geen uitbreidingsmogelijkheden meer geboden; Natuurwaarden ofwel stedelijke functies kunnen voorkomen naast of verweven zijn met grondgebonden landbouw, of met kleinschalige extensieve recreatie.
- Verwevingsgebieden, waar verweving van functies (agrarische bedrijvigheid, wonen en natuur) wordt voorgestaan en waar hervestiging of uitbreiding van de intensieve veehouderij mogelijk is, mits de ruimtelijke kwaliteit of functies zich daar niet tegen verzetten.

In het reconstructieplan is voor de gemeente Eersel tevens een klein in te richten waterbergingsgebied opgenomen ten noorden van de kern Vessem in het beekdal van de Kleine Beerze ten behoeve van regionale waterberging. Tevens zijn in het beekdal van de Beerze, Run en Gender reserveringsgebieden 2050 opgenomen. Dit betreft gebieden, die 1 keer in de 20 jaar of vaker overstroomd. Voor deze gebieden zijn in de nabije toekomst nog geen directe ingrepen verwacht in het kader van mogelijke waterberging. Op langere termijn is dit echter wel mogelijk. Daarom wordt ter plekke de ontwikkeling van nieuwe, kapitaalintensieve functies vermeden. De overige functies worden niet belemmerd in hun ontwikkeling. Bovendien worden bestaande rechten verbonden aan (intensieve) functies tevens gerespecteerd.

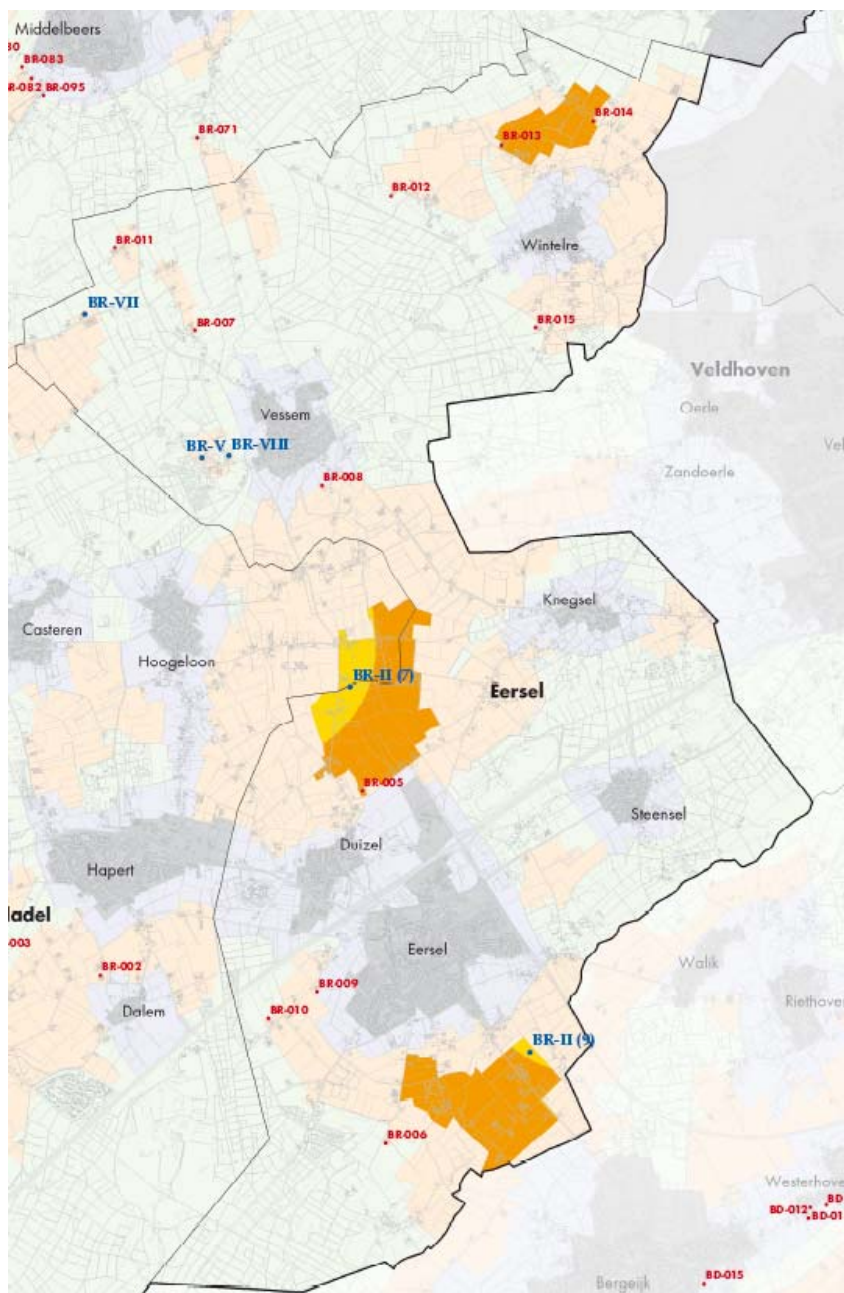

Correctieve herziening Reconstructieplan Boven - Dommel

Op 6 april 2007 is bij uitspraak van de Raad van State de rechtstreekse doorwerking van enkele beleidsaspecten, zoals opgenomen in het Reconstructie plan Beerze Reusel, vernietigd. De provincie zal op basis van deze uitspraak het reconstructieplan deels moeten herzien. Tussen 18 februari 2008 en 31 maart 2008 heeft het ontwerp van de herziening van het Reconstructieplan ter visie gelegen. Weliswaar is de rechtstreekse planologische doorwerking van bepaalde beleidsaspecten komen te vervallen, de achterliggende

beleidsuitgangspunten zijn evenwel als aanvaardbaar beoordeeld en dienen derhalve te worden meegenomen in de herziening van een bestemmingsplan buitengebied.

Wel heeft er op enkele percelen een aanpassing van de begrenzing van de integrale zonering plaatsgevonden, voor zover dit doorsneden bouwblokken betrof danwel een ingediende zienswijze. Daarnaast is de motivering ten aanzien van de waterbergingsgebieden en de beschermingszone natte natuurparel aangepast.

Uitsnede herziening reconstructieplan

Beleidsnota Buitengebied in ontwikkeling

Deze beleidsnota beoogt voor de daarin besproken onderwerpen de gemeenten de mogelijkheid te bieden om hun eigen beleidsruimte gebiedsspecifiek in te vullen op basis van een visie die past binnen de doelen en randvoorwaarden van het provinciaal beleid. Het betreft hier met name de mogelijkheid om ruimte te bieden aan nieuwe activiteiten in het buitengebied.

De provincie wil bijdragen aan een vitaal platteland en ruimte geven aan de daarbij passende oude en nieuwe economische dragers voor het buitengebied. De sociale aspecten van veranderingen in de landbouwsector dienen te worden opgevangen.

Belangrijkste doelstelling van het beleid is dat de ruimtelijke kwaliteit behouden wordt en waar mogelijk versterkt door middel van het stimuleren van economische functies op het platteland die tevens zorgen voor een duurzaam beheer en behoud van gebiedseigen kwaliteiten en passen bij die functies van het landelijk gebied. Hierbij vormen de vijf leidende principes uit de interim structuurvisie uitgangspunt.

De nota bespreekt drie thema's:

- a. Hergebruiksmogelijkheden voor VAB's en de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van bebouwingsconcentraties;
- b. Verruiming van de hergebruiksmogelijkheden van VAB's in het buitengebied (buiten bebouwingsconcentraties);
- c. Verduidelijking van de beleidslijn ten aanzien van paardenhouderijen, verbrede landbouw en nevenfuncties.

Algemene doelstelling is een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Sanering van niet meer in gebruik zijnde agrarische opstallen heeft prioriteit en voor het vergoeden van sloopkosten van overtollige bebouwing in het buitengebied wordt een subsidieverordening vastgesteld als uitwerking van de regeling ruimte-voor-ruimte verbreed (31 oktober 2004).

Ad a) In bebouwingsconcentraties, waaronder kernrandzones, is hergebruik van voormalige agrarische bedrijfslocaties voor niet-agrarische functies alsmede (beperkte) toevoeging van nieuw bouwvolume mogelijk, indien dit past danwel (in)direct bijdraagt aan leidende principes van het landelijk gebied en/of de leefbaarheid van het platteland. Belangrijke randvoorwaarde is een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit in brede zin. Voor toepassing van dit beleid is het noodzakelijk dat de gemeente vooraf een integrale visie van het gebied met zijn omgeving opstelt, voorzien van een gedegen ruimtelijke onderbouwing, en waarin wordt aangegeven hoe een verbetering van de kwaliteit van de omgeving zal worden bereikt.

Ad b) De verruiming van hergebruiksmogelijkheden van VAB's in het buitengebied moet passen binnen de functies, die aan het buitengebied

worden toebedeeld, te weten landbouw, natuur en recreatie en stedelijk uitloopgebied. Ingevolge deze beleidslijn wordt in afwijking van de Paraplunota een verruiming voorgestaan van het hergebruik van VAB's buiten bebouwingsconcentraties voor recreatieve voorzieningen, opslagactiviteiten en hergebruik van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing voor wonen, mits hierbij een bijdrage wordt geleverd aan een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Gelet op het streven om cultuurhistorisch waardevolle bebouwing te behouden is het toegestaan cultuurhistorisch waardevolle bedrijfsbebouwing voor wonen te benutten. Hergebruik van VAB's in het buitengebied ten behoeve van opslagactiviteiten is toegestaan, buiten de locaties waarvan de agrarische bestemming kan worden gehandhaafd voor de opvang van te verplaatsen agrarische bedrijven (landbouwontwikkelingsgebied) en buiten de locaties waar sloop van bedrijfsgebouwen heeft plaatsgevonden met behulp van de RBV-regeling en regeling 'ruimte-voor-ruimte'.

Ad c) Er wordt geen onderscheid meer gemaakt in diverse vormen van paardenhouderijen. Ook in GHS-landbouw is vestiging van een paardenhouderij mogelijk, waarbij de oprichting van een in omvang beperkte rijhal aanvaardbaar wordt geacht mits er geen publieks- en verkeersaantrekkende activiteiten worden uitgeoefend. Vestiging van paardenhouderijen met een publieks- en verkeersaantrekkende werking, zoals maneges, dient primair vestiging in bebouwingsconcentraties overwogen te worden.

Alleen functies die ingevolge het Parapluplan als vervolgfunctie kunnen worden toegelaten kunnen als nevenactiviteit worden ontplooid. Deze activiteiten kunnen echter niet ontwikkeld worden op plaatsen waarvan de agrarische bestemming gehandhaafd kan worden voor de opvang van te verplaatsen agrarische bedrijven (landbouwontwikkelingsgebied).

De ontwikkeling van verbrede landbouwactiviteiten is als specifieke nevenfunctie in beginsel op alle bestaande agrarische bouwblokken toelaatbaar mits de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende agrarische bedrijven niet worden beperkt (landbouwontwikkelingsgebied). De activiteiten mogen geen afbreuk doen aan de aanwezige waarden in het gebied maar zijn er op gericht de ruimtelijke kwaliteit te versterken. Bovendien dient een passende maximale maatvoering te worden gesteld. Voor de verkoop van ter plaatse vervaardigde producten is een maximale bedrijfsoppervlakte van ca 100 m² in het algemeen voldoende.

GS zijn bevoegd in uitzonderingssituaties van bovenstaande beleidsregels af te wijken, indien het hierin geformuleerde generieke beleid onredelijke gevolgen met zich meebrengt voor gewenste ruimtelijke ontwikkelingen, mits een dergelijke ontwikkeling past binnen de doelstellingen van deze beleidsnota ('de hardheidsclausule').

Ruimte-voor-ruimte regeling

De regeling heeft een directe verbetering van de ruimtelijke kwaliteit tot doel. Deze regeling is gericht op sloop van niet meer voor intensieve veehouderij in gebruik zijnde agrarische bedrijfsgebouwen. Om dit te bereiken wordt nieuwbouw van woningen toegestaan op planologisch verantwoorde locaties in extensiveringsgebied overig.

Via de RvR kan worden afgeweken van de programmering voor woningbouw en zonodig ook van de regel dat aan het buitengebied geen burgerwoningen mogen worden toegevoegd. In ruil voor de sloop van ten minste 1000 m² aan agrarische bedrijfsgebouwen en het uit de markt halen van tenminste 3500 kg fosfaat in een reconstructiegebied is nieuwbouw van een burgerwoning in het buitengebied mogelijk. Uiteraard zal een planologische afweging plaats moeten vinden om te beoordelen of een locatie geschikt is.

De regeling 'ruimte-voor-ruimte' luidt als volgt.

1. In ruil voor sloop van agrarische bedrijfsgebouwen met een gezamenlijke oppervlakte van ten minste 1.000 m² en het uit de markt halen van tenminste 3500kg fosfaat in een reconstructiegebied mag een woning worden gebouwd; er geldt een ondergrens van ten minste 200 m² voor saldering.
2. De bouw van de woning mag uitsluitend binnen de bebouwde kom plaatsvinden dan wel binnen een kernrandzone of een bebouwingscluster en dient bovendien zoveel mogelijk aan te sluiten op de bestaande bebouwing. Tevens kan een locatie worden benut die in het kader van een structuurvisiePlus door Gedeputeerde Staten als geschikt voor woningbouw is aanvaard.
3. De bouw van de woning dient te passen binnen de ruimtelijke structuur van de gemeente.
4. Bouw van een woning in de groene hoofdstructuur is niet toegestaan.
5. Cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische waarden moeten behouden dan wel versterkt worden. De milieuhygiënische en waterhuishoudkundige situatie ter plaatse moet zoveel mogelijk verbeterd worden.
6. De agrarische ontwikkelingsmogelijkheden van bedrijven in de nabijheid van de woning worden niet beknot.
7. Een goede landschappelijke en architectonische inpassing van de woning in de omgeving dient gewaarborgd te zijn door middel van een beeldkwaliteitsplan dan wel een vergelijkbaar instrument.
8. De te slopen bedrijfsgebouwen mogen geen bijzondere cultuurhistorische waarde hebben.
9. Zeker gesteld moet zijn dat de te slopen bedrijfsgebouwen niet worden vervangen door nieuwe bebouwing en dat aan de voormalige agrarische bedrijfslocatie een passende andere bestemming wordt toegekend. Van deze vereisten kan worden afgeweken in het belang van de revitalisering van het buitengebied.

Beleidsnota verbrede aanpak Ruimte voor ruimte (2005)

In navolging van wat reeds is aangegeven in het Streekplan Noord-Brabant 2002 dat de regeling ruimte voor ruimte kan worden ingezet ter bevordering van de sloop van kassen in kwetsbare gebieden, de sloop van niet meer voor intensieve veehouderij in gebruik zijnde agrarische bedrijfsgebouwen of de sloop van andere ongewenste (agrarische) bebouwing in het buitengebied is een nieuwe stimuleringsregeling

opgesteld. In deze verbrede inzet van de regeling ruimte voor ruimte kunnen de slooplocaties zich in de hele provincie bevinden. Dit in tegenstelling tot de (basis)aanpak ruimte voor ruimte, volgens welke de slooplocaties in het reconstructiegebied moeten liggen.

Naar verwachting zullen in het kader van de regeling ruimte voor ruimte ongeveer 2400 woningen worden ontwikkeld en kunnen vervolgens nog eens minstens 600 woningen worden ontwikkeld in het kader van de verbrede aanpak ruimte voor ruimte. Hier zijn door GS wel een aantal beleidsregels aangekoppeld.

1. deze woningen vallen onder de afspraken uit het Pact van Brakkenstein¹.
2. De woningen kunnen indien nodig worden gebouwd in afwijking van de beleidslijnen voor zuinig ruimtegebruik of de beleidslijn dat geen burgerwoningen mogen worden toegevoegd aan het buitengebied.
3. De woningen mogen alleen worden gebouwd op locaties die voldoen aan de planologische voorwaarden voor een ruimte voor ruimteontwikkeling zoals vastgelegd in de regels 4 t/m 9 van de regeling ruimte voor ruimte in het Streekplan Noord-Brabant 2002.
4. De woningen mogen alleen worden ontwikkeld indien in een overeenkomst tussen de provincie en de ontwikkelaar van of bouwer op de locatie is zeker gesteld dat er, voor de ontstening en de ontglazing van delen van het buitengebied die vanuit een oogpunt van natuur en landschap kwetsbaar zijn, minimaal € 100.000 per kavel aan de provincie wordt overgemaakt en dat indien de netto-opbrengst van de kavel hoger uitvalt dan € 100.000, de netto-opbrengst wordt afgedragen aan de provincie.
5. De provincie stort de opbrengsten die zij in dit kader ontvangt in een fonds dat wordt ingezet voor de bekostiging van de beëindiging en de sloop van glastuinbouwbedrijven en de sloop van andere bebouwing in delen van het buitengebied die vanuit een oogpunt van natuur en landschap kwetsbaar zijn.

Notitie nieuwe landgoederen in Brabant

Betreffende notitie geeft uitwerking aan het 'rood-voor-groen' beleid en het landgoederenbeleid zoals dat in het streekplan 2002 is opgenomen. Via dit beleid is het mogelijk om een aantal landhuizen te realiseren in het buitengebied (rood), op voorwaarde dat een aanzienlijke oppervlakte aan de nieuwe natuur (groen) wordt ontwikkeld.

Een nieuw landgoed wordt gedefinieerd als: een functionele eenheid, bestaande uit bos of natuur al dan niet met agrarische gronden met een productiedoelstelling. Vormen van bos- en landbouw kunnen onderdeel uitmaken van de bedrijfsvoering, Het geheel omvat minimaal 10 ha grond, (waarvan tenminste 7,5 ha nieuwe natuur) en is overwegend openbaar toegankelijk. Op het landgoed staan één of meer wooncomplexen met tuin van allure en uitstraling. Als ruimtelijke kenmerk geldt dat er een raamwerk van wegen, waterlopen, lanen en singels is, waarbinnen de verschillende ruimtegebruiksvormen zijn gerangschikt. Het geheel is een ecologische, economische, en esthetische eenheid

¹ Overeenkomst van 15 maart 2000 tussen de Ministers van LNV en VROM, vertegenwoordigers van de vijf reconstructieprovincies en van de VNG over de aanpak van ammoniak, stank en mest van (intensieve) veehouderijen, met name in de reconstructiegebieden.

waarvan de invulling is geïnspireerd door het omringende landschap, de cultuurhistorie en de bodemgesteldheid.

Idealiter is het landgoed gelegen in een overgangszone tussen het stedelijk gebied en de nabijgelegen (waardevolle) natuur. Het landgoed fungeert op die manier als uitloopgebied voor het stedelijk gebied en kan als buffer dienen voor de aanwezige 'zwaardere' natuur. Ook in gebieden die niet voldoen aan de geformuleerde voorkeur zijn nieuwe landgoederen in principe inpasbaar. In dergelijke situaties is sprake van een zodanige meerwaarde van het landgoed uit het oogpunt van natuur, water, landschap, cultuurhistorie en/of recreatie dat het realiseren van een nieuw landgoed acceptabel is.

Uitgangspunt is dat nieuwe landgoederen gerealiseerd kunnen worden op locaties waar vanuit provinciaal en/of gemeentelijk beleid de versterking van natuur- en landschapswaarden wenselijk is en waar ten behoeve van realisatie ervan géén reguliere middelen bestaan.

Waterhuishoudingsplan 2 "Samen werken aan water" (1998 – 2002)

Het waterhuishoudkundig beleid van de provincie Noord-Brabant is gericht op het bereiken en in stand houden van watersystemen, die ruimte bieden aan een gezond leefmilieu voor mens, dier en plant. Daarbij zijn economische en ecologische ontwikkelingen met elkaar in evenwicht en is het hebben en houden van een veilige en bewoonbare provincie een randvoorwaarde. Doel is dat de waterhuishoudkundige situaties zodanig zijn dat de grond- en oppervlaktewatersystemen – in kwalitatief en kwantitatief opzicht – een geschikte basis vormen voor menselijk gebruik en voor natuurlijke ontwikkelingen.

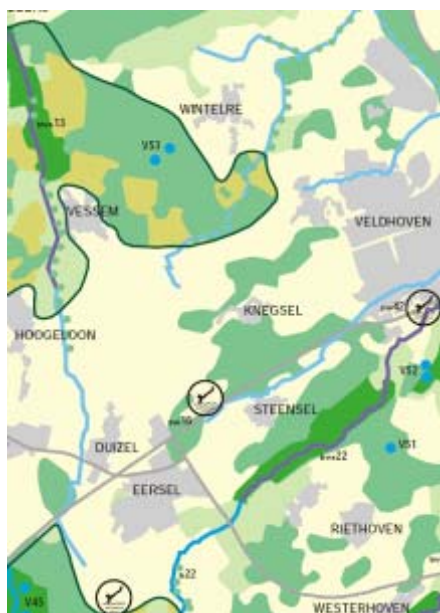
Partiële herziening op het Waterhuishoudingsplan 2, 2003- 2006

Op de herziene plankaart worden conform de systematiek van het vastgestelde streekplan de navolgende functies onderscheiden:

- water voor de GHS-natuur;
- water voor de GHS-landbouw;
- water voor de AHS-landschap;
- water voor de AHS-landbouw.
- deelfunctie ecologische verbindingszone langs waterloop (de Run, de Kleine Beerze en de waterloop ten oosten van Wintelre);

Per deelfunctie kiest de provincie voor een eigen waterhuishoudkundige instrumentenmix van beschermingsbeleid en ontwikkelingsbeleid.

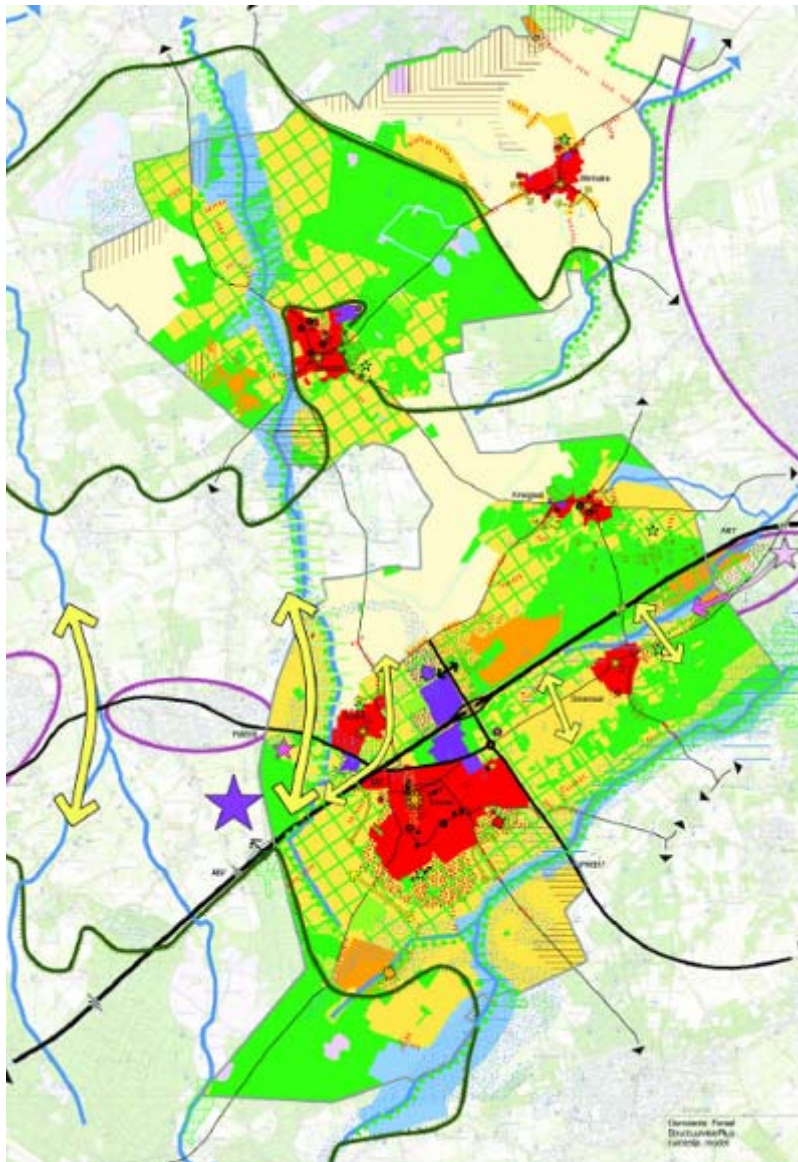
De Provincie heeft het voornemen een vernieuwd provinciaal Waterhuishoudingsplan (WHP) op te stellen. De Brabantse waterschappen Aa en Maas, De Dommel en Brabantse Delta gaan daarnaast ook hun Waterbeheersplannen (WBP's) actualiseren. De

plannen hebben tot doel het bereiken van een goede chemische en ecologische toestand voor het oppervlaktewater en een goede chemische en kwantitatieve toestand van het grondwater. Verder zijn de plannen gericht op het op orde houden van het watersysteem qua veiligheid en wateroverlast, op aanpak van watertekorten en het terugdringen van verdroging en verzilting. Omdat de genoemde plannen wettelijk verplicht zijn en omdat ze een kader (kunnen) vormen voor toekomstige milieueffectrapportage-plichtige besluiten zal een zogenoemde strategische milieueffectrapportage (plan-mer) procedure gevolgd worden.

Gemeente

StructuurvisiePlus Eersel

Op 17 december 2002 is door de gemeenteraad van Eersel de StructuurvisiePlus gemeente Eersel vastgesteld. De StructuurvisiePlus ligt mede aan de basis voor het uitwerkingsplan van het Regionaal Structuurplan regio Eindhoven/ Provinciaal uitwerkingsplan Zuidoost-Brabant. In de visie is een ruimtelijk structuurbeeld opgenomen voor zowel de kernen als het buitengebied, voor een periode van 10-15 jaar. Het gaat daarbij om stedenbouwkundige en landschappelijke kwaliteiten. Het ruimtelijke structuurbeeld is het skelet waarbinnen ruimtelijke ontwikkelingen, zoals in het kader van deze studie wordt voorgesteld, worden afgewogen. De visie wordt binnenkort in afstemming op de nieuwe Wro geactualiseerd, waarbij het beleid ongewijzigd zal blijven.

In het ruimtelijk model (zie afbeelding) zijn aan de bestaande structuur 'koersen' toegekend. Deze koersen geven sturing aan de ontwikkeling van het gebied op basis van bestaande kwaliteiten. Aan het ruimtelijk structuurbeeld zijn de volgende vier 'koersen' gekoppeld:

Blauwe koers

Centraal in de blauwe koers staat de uitvoering van het Waterplan Eersel. Alle toekomstige ontwikkelingen die te maken hebben met het blauwe raamwerk dienen conform het Waterplan plaats te vinden. In het ruimtelijk model zijn een aantal zoekgebieden voor waterberging aangegeven, zoals die voortkomen uit het Streekplan Noord-Brabant en het Integraal Hydrologisch Streefbeeld. Het zijn gebieden bij de Kleine Beerze bij Vessem, de Run ten oosten van Steensel en de Gender ten noordoosten van Steensel.

Groene koers

In de groene koers wordt aangegeven dat de bestaande bossen worden gehandhaafd, evenals de relatief open gebieden in het midden van de gemeente, bij Wintelre en de Landschotse Heide. Hierdoor blijft het contrast tussen 'open' en 'gesloten' landschap in stand. Een belangrijk element voor het Ruimtelijk Model is het landschappelijk raamwerk. De structuur met kleinschalige elementen als houtwallen, laanbeplantingen, struwelen etc. zal versterkt worden. Naast deze ontwikkeling gaat de aandacht ook uit naar de ontwikkeling van natuurgebieden en ecologische verbindingzones. De ontwikkeling hiervan zal plaatsvinden conform de provinciale Groene Hoofdstructuur en zal in relatie staan tot het Waterplan Eersel en het reconstructieplan van de provincie Noord-Brabant. Op deze wijze worden de vele groene waarden binnen de gemeente Eersel behouden en versterkt.

Verder zijn in het ruimtelijk model een aantal mogelijke locaties aangegeven voor de realisatie van Ruimte-voor-ruimte woningen. Hier liggen kansen om de stedenbouwkundige of landschappelijke kwaliteiten van het gebied te versterken. De voorkeurslocaties voor Ruimte-voor-Ruimte woningen liggen in Duizel Noord, Steensel Oost, Eersel Zuid,

Wintelre Noordoost en aan de bosrand bij Knegsel en Vessem aansluitend op het bestaande gebied met boswoningen.

Oranje koers

De oranje koers heeft betrekking op recreatie. Eersel is vanwege zijn landschap en haar karakteristieke dorpen een aantrekkelijk recreatiegebied. Voor de toekomst heeft de kwaliteit van het aanbod prioriteit boven uitbreiding van het aantal toeristisch-recreatieve voorzieningen. De gemeente acht grootschalige, intensieve recreatieve ontwikkelingen ongewenst. Voor de ontwikkeling van hotelaccommodaties is in beperkte mate ruimte.

Rode koers

Belangrijk uitgangspunt bij de rode koers is dat ruimtelijke ontwikkelingen op het gebied van infrastructuur, wonen, voorzieningen en bedrijvigheid passen binnen het gele (archeologie en cultuurhistorie), blauwe en groene raamwerk. In het ruimtelijk model vormen de zoekgebieden het startpunt voor het aanwijzen van de meest geschikte uitbreidingslocaties. Uitgangspunt is echter om middels zuinig ruimtegebruik het aantal claims op het buitengebied tot een minimum te beperken. Bij de verdeling van de woningen is spreiding over de verschillende kernen het uitgangspunt.

Landschapsontwikkelingsplanbeleidsplan Gemeente Eersel

In 2006 heeft de gemeente Eersel het landschapsbeleidsplan opgesteld, waarin het zowel een visie op het beheer, behoud en ontwikkelen van het landschap als concrete uitvoeringsprojecten heeft opgenomen. Met het opstellen van een landschapsontwikkelingsplan geeft de gemeente gevolg aan de wens om de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied te verbeteren. Hiervoor werd subsidie aangevraagd in het kader van het Besluit Ontwikkeling van Landschappen (BOL).

Binnen de gemeente Eersel komen de volgende landschapstypen voor:

- a) Oude cultuurgronden met kampen en essen;
- b) Beekdallandschap;
- c) Heideontginning.

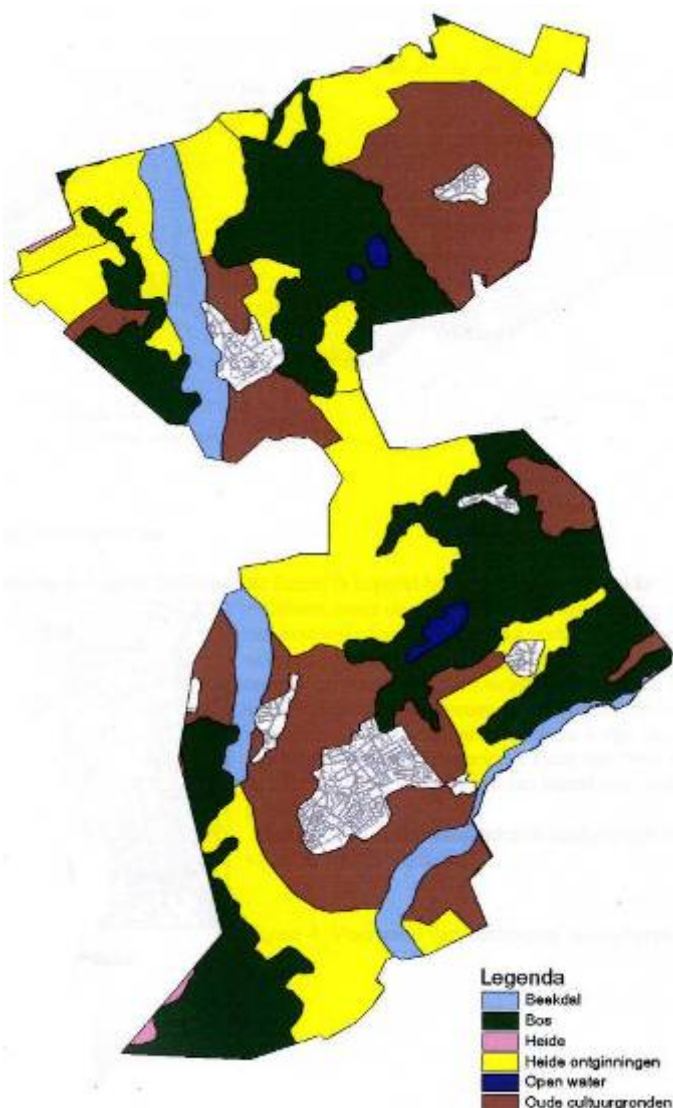
Ad a) Het oude cultuurlandschap van de Kempen wordt aangeduid als kampenlandschap. De kampen bestonden uit kleine clusters van boerderijen, de eromheen gelegen weide en omzoomde bolle akkers (essen). Van daaruit zijn de dorpen Knegsel, Wintelre, Vessem, Eersel, Duizel en Steensel ontstaan. Op enkele plekken zoals rondom Vessem en Knegsel zijn bolle akkerlanden nog in het landschap herkenbaar. Echter, de openheid en grensmarkering door een houtwal of singel ontbreekt veelal.

Ad b) Het beekdal is herkenbaar door de meanderende loop van de beek zelf met zijn oeverzone en wordt begrensd door hogere terreindelen. Het

grootste deel van het beekdal is begroeid met graslanden. Het beekdallandschap in de Gemeente Eersel is vooral aan de Kleine Beerze ten noorden van Vessem (Spekdonken) nog op plaatsen herkenbaar. De meanderende ligging van de beek is zelf vrijwel geheel verdwenen, maar er zijn bosjes, nog enkele singels en restanten van singels aanwezig.

Ad c) Door de mechanisatie van de landbouw en de opkomst van kunstmest werd het rond 1900 mogelijk om de woeste gronden, die tot dan toe gebruikt waren voor de beweiding van schapen, te ontginnen. De slechtste gronden werden hierbij geselecteerd voor de aanleg van bossen (productie van mijnhout) en de betere gronden waren voor de landbouw. Met name rondom Eersel is vrij kort na de 2^e wereldoorlog begonnen met de ruilverkaveling en is een grootschalig en open landschap ontstaan. Rondom Wintelre vond de ruilverkaveling pas in de jaren '60 en '70 plaats. Deze verkaveling was een stuk kleinschaliger en er werden op tal van plaatsen bedrijven gevestigd met 10 ha grond omgeven door singels en bosjes. Om de ruimtelijke identiteit te behouden en te versterken wordt het volgende landschapsbeeld nagestreefd:

- Het versterken van kenmerkende elementen (structuren, patronen) van de landschapstypen;
- Het vergroten van de contrasten in groeiplaats en identiteit tussen de landschapstypen: Zichtbaar maken van de verschillende groeiplaatsen: nat – droog, arm – rijk;
- Het aangeven van de openheid en beslotenheid per landschapstype. Aanleggen van bosranden, groenbufferzones rond dorpen etc. om beslotenheid te vergroten;
- Het tegengaan van verstoringen in het landschapsbeeld: aangeven inrichtingseisen voor nieuwe bebouwing, renovatie die aansluiten bij het landschapstype. Slechte aansluiting van wegbeplanting opheffen;
- Het creëren van zachte overgangen tussen bebouwde kom, grote boskernen en buitengebied;
- Het zoneren van landgebruikfuncties. De reconstructie is er op gericht om het landelijk gebied te zoneren van intensief naar extensief agrarisch gebruik. Het is van belang dat de gemeente zich hierbij actief opstelt om kansen en mogelijkheden voor de ruimtelijke zonering te benutten. Men kan hierbij denken aan meewerken aan bedrijfsverplaatsing, creëren van mogelijkheden voor landgoederen, agrarisch natuurbeheer en het ontmoedigen van landschaps- en beeldvervuilende activiteiten (planologische sturing);
- Het op elkaar aansluiten van bestaande wandelroutes en het aantal wandelroutes verhogen. Aanpassen van het voorzieningenniveau rondom wandelroutes en fietsroutes.

Streefbeeld oude cultuurgronden

Kenmerkend is de kleinschaligheid die in standgehouden gebieden dient te worden. Deze wordt bepaald door kleine percelen en een veelheid aan groene elementen (singels, houtwallen, wegbeplantingen en bosjes). De bolle akkers of essen dienen open te blijven. Geen wegbeplantingen op of over de es. Enkele solitaire bomen of boomgroepen op de es zijn toegestaan. Rondom bebouwingen op de es zijn erfbeplantingen in de vorm van bomen of boomgroepen aanwezig. De es wordt van oorsprong begrensd door hakhoutsingels. Deze vegetatie dient laag te blijven, dus zonder boomvormers. Op een aantal plaatsen zijn nog slechts restanten van deze singels aanwezig en dient aanvulling plaats te vinden. Bij het aanleggen van nieuwe singels kunnen historische kaarten o.a. 1960 gebruikt worden om de locaties van verdwenen singels op te sporen. Meestal geven solitaire bomen de oude ligging nog aan. De bebouwing is

verspreid rondom de es geconcentreerd. Nieuwe bebouwing op de es is ongewenst.

Streefbeeld beekdallandschap

Kenmerkend is de meanderende loop van de beek met de oeverzone, dan de graslanden en de begrenzing door hogere terreindelen. Het beekdal wordt van oorsprong begrensd door singels op de hogere terreindelen die parallel lopen aan de beek.

Het beekdal zelf bestaat grotendeels uit grasland en kleine bosjes (broekbos) en de lijnvormige beplantingen (singels, wegbeplantingen) die naar de beek zijn toegericht. Deze lijnvormige beplantingen zijn veelal verdwenen en dienen (waar mogelijk) aangevuld te worden. Hier en daar is de ligging door solitaire bomen als restanten nog herkenbaar. Kenmerkend zijn natte broekbosjes en singels van elzen en berken.

Streefbeeld heideontginning

Kenmerkend voor de heideontginning is, afhankelijk van de periode van ontginning, de grootschaligheid (grote blokvormige kavels) en de openheid. Op de slechtere gronden bevinden zich de grote boskernen en de natuurterreinen die buiten het landschapsontwikkelingsplan vallen. Er dient binnen het bosbeheer gewerkt te worden met bosranden die de overgangen tussen landelijk gebied en boskernen verzachten. De landbouwpercelen bestaan uit een afwisseling van akkerland en weiland afhankelijk van bodem en grondwater. De perceelsvormen zijn blokvormig en worden begrensd door singels, houtwallen en struwelen.

Structuurversterkende elementen zijn: opgaande singels, doorgaande wegbeplantingen en blokvormige erfbeplantingen met een aansluiting naar de hoofdstructuur. De ontsluiting en de daaraan gekoppelde wegbeplanting is langgerekt en doorlopend zonder onderbrekingen van andere groene elementen. Op sporadisch voorkomende overhoekjes zijn bosjes en boomgroepen te vinden.

Bestemmingsplan buitengebied Eersel

De gemeenteraad van de toenmalige gemeente Eersel heeft op 7 november 1989 het bestemmingsplan 'Buitengebied 1988' vastgesteld. Hierin staat het ruimtelijk beleid voor het buitengebied van de gemeente Eersel vastgelegd, met betrekking tot de bestemmingen van bedrijven en woningen, alsmede mogelijke ontwikkelingen op de locaties d.m.v. vrijstellingen en wijzigingsbevoegdheden.

Bestemmingsplan buitengebied Vessem

De voormalige gemeente Vessem heeft op 26 juni 1986 het bestemmingsplan "Buitengebied herziening '86" vastgesteld. Hierin staat

het ruimtelijk beleid voor het buitengebied van de voormalige gemeente Vessem, te weten Vessem, Knegsel en Wintelre, met betrekking tot de bestemmingen van bedrijven en woningen, alsmede mogelijke ontwikkelingen op de locaties d.m.v. vrijstellingen en wijzigingsbevoegdheden.

Wintelre – Oerle, Ontwerp- Inrichtingsplan (concept, nov 2008)

Reeds in 1986 is verzocht om landinrichting voor het betreffende gebied. Inmiddels is in 2007 de Wet inrichting landelijk gebied (Wilg) in werking getreden, waaronder onderhavig inrichtingsplan ook vastgesteld zal worden.

Het plangebied heeft betrekking op het landelijk gebied rondom Wintelre, dat deels in de gemeente Eersel en deels in de gemeente Veldhoven is gesitueerd. Het plangebied kan worden onderverdeeld in een vijftal deelgebieden, waaronder het kampenlandschap van Wintelre, het beekdal van de Bruggenrijt en de jonge ontginningen tussen de Oostelbeerse Dijk en de Oirschotse Dijk.

Hoofddoel van het inrichtingsplan vormt het vitaal houden van het landelijk gebied van Wintelre-Oerle. Hiertoe zijn verschillende streefdoelen gesteld op het gebied van water, natuur, landbouw, recreatie, landschap en cultuurhistorie, waaronder:

- Vermindering van de verdroging voor zowel landbouw als natuur;
- Verbetering van de waterkwaliteit van de Bruggenrijt;
- Realisering van de natte ecologische verbindingszone de Bruggenrijt;
- Verbetering van de landbouwkundige structuur;
- Verbetering van de ontsluiting;
- Behoud, versterken en ontwikkelen van de cultuurhistorische kampenstructuur;
- Verbetering van de routestructuren voor recreatief medegebruik.

Genoemde doelstellingen zijn vertaald in concrete maatregelen die hiertoe genomen dienen te worden. Tevens zijn de bijbehorende begroting, doelrealisatie en effecten van de maatregelen beschreven.

Voor de realisatie van de doelstellingen dienen gronden verworven te worden, dit gebeurd op vrijwillige basis. Daarnaast zullen agrarische gronden van eigenaar wisselen.

Welstandsnota Gemeente Eersel

Het bestemmingsplan regelt de functie en het ruimtebeslag van bouwwerken voor zover dat nodig is voor een goede ruimtelijke ordening. Datgene dat door het bestemmingsplan wordt mogelijk gemaakt kan niet door welstandscriteria worden tegengehouden. De architectonische

vormgeving van bouwwerken valt evenwel buiten de reikwijdte van het bestemmingsplan en wordt in de welstandsnota geregeld. Welstandscriteria kunnen waar nodig de ruimte die het bestemmingsplan biedt invullen ten behoeve van de ruimtelijke kwaliteit. Een gemeentelijk welstandsbeleid bevat de welstandsaspecten en de criteria waaraan bouwplannen in die gemeente worden getoetst. Bouwaanvragen in een bepaald gebied worden met behulp van de beschreven gebiedskarakteristiek of de beeldkwaliteitseisen en op basis van het vastgestelde niveau beoordeeld.

Na een inventarisatie van de ruimtelijke-morfologisch samenhangende gebieden en een globale waardebeoordeling is in het buitengebied een onderverdeling gemaakt in twee hoofdgebieden: boerenerven en natuurgebieden. Voor alle gebieden is een ruimtelijk ambitieniveau vastgesteld. Dit ambitieniveau bepaald de aard en intensiteit waarmee de bouwplannen aan de diverse criteria zullen worden getoetst. Afhankelijk van de waarde en gevoeligheid van het gebied en de betekenis voor het aanzien van de openbare ruimte kan voor dat gebied een hoog (niveau 1), normaal (niveau 2) of laag (niveau 3) welstandsniveau vastgesteld worden. Hoe waardevoller de gebiedskarakteristiek, hoe hoger de het welstandsniveau.

Boerenerven

Er is een rijke verzameling van gebieden die zijn ontstaan uit verschillend agrarisch grondgebruik. Diverse methoden van akkerbouw en veeteelt zijn in de loop der eeuwen in de vorming van het landschap tot uitdrukking gekomen en worden nu als cultuurhistorische gebieden beschermd. De oudere erven nemen een eigen positie in binnen het landschap. Meestal liggen ze op de overgang van hoge naar lage gronden. Het zijn clusters van relatief forse bouwmassa's; onregelmatig ten opzichte van elkaar geplaatst. Veel oude erven zijn daarnaast belangrijke schakels in de landschappelijke structuur. De oude gebouwen vormen een waardevol cultuurhistorisch erfgoed. De 'jongere' erven liggen langs een weg. Meestal is het voorhuis naar de weg gekeerd en liggen daarachter de schuren in een rechthoekig patroon. Deze tezamen dienen een ensemble te vormen. De bebouwing sluit in schaal en karakter aan op het omliggende landschap. Sommige erven maken deel uit van een bebouwingslint.

De laatste jaren vindt er een ingrijpende schaalvergroting plaats in de agrarische bebouwing. De oudere schuren maken plaats voor grote loodsen. Deze verhouden zich vaak moeizaam met de schaal van het landschap. Ook vindt er op voormalige boerenerven een functieverhuizing plaats naar wonen en andersoortige bedrijvigheid. Voor alle aanpassingen of wijzigingen van de bebouwing moet zorgvuldig worden omgegaan met de historische en cultuurhistorische bebouwing. De oorspronkelijke karakteristiek van de erven staat hierdoor eveneens

onder druk. De bebouwing bestaat overwegend uit één bouwlaag met een kap. De oudere agrarische bebouwing bestaat uit bakstenen boerderijen en schuren. De boerderijen zijn in sommige gevallen rijk aan details. De oudere, bakstenen schuren hebben in een aantal gevallen plaats gemaakt voor grote damwand loodsen. Deze loodsen zijn vaak in grijs, groen of bruintinten uitgevoerd.

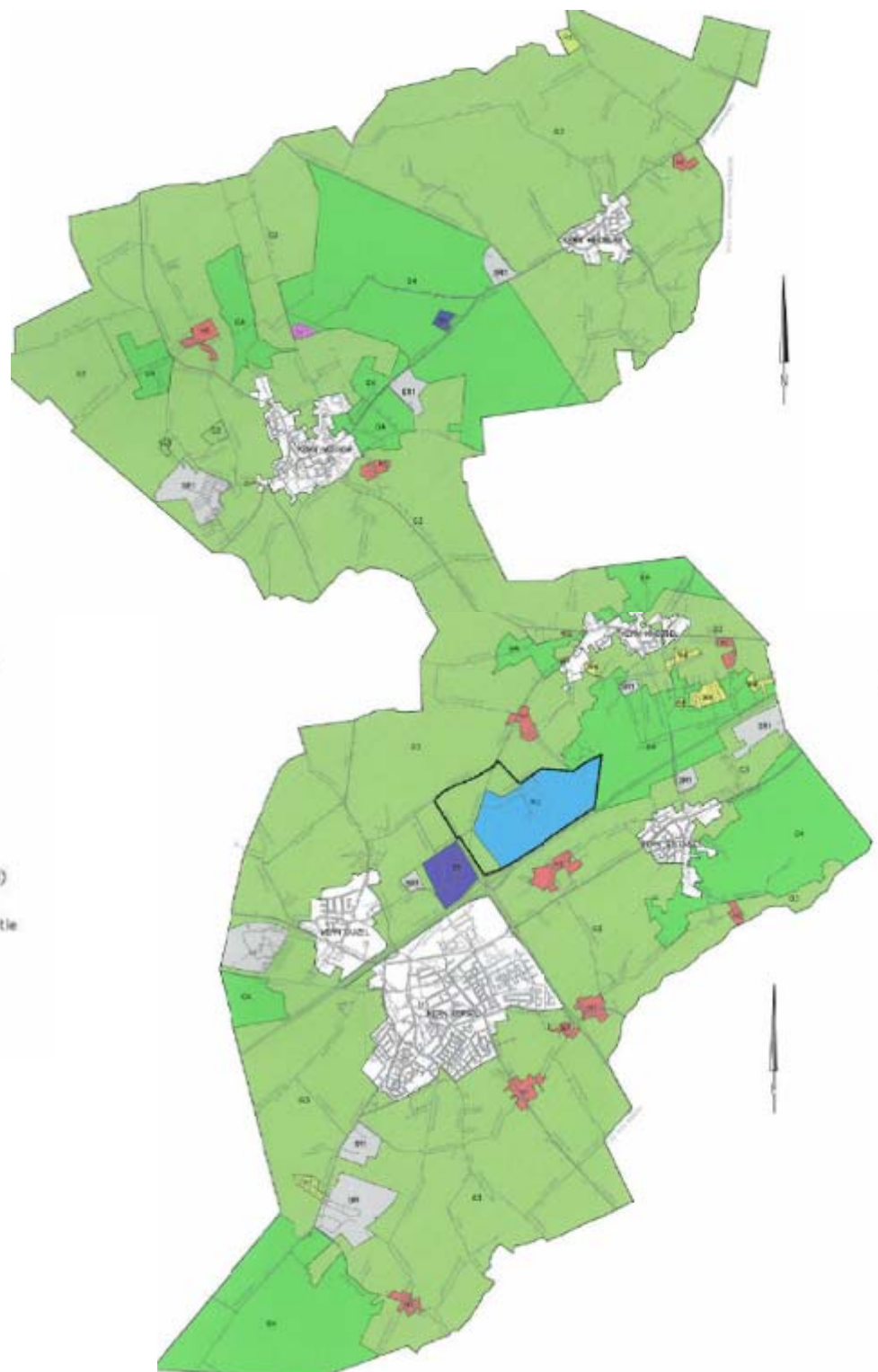
Deze gebieden vormen de ruggengraat van het buitengebied. De van oudsher over het algemeen goed bewaard gebleven boerderijen zijn onderleggers voor de cultuurhistorische waarde van grote delen van het buitengebied. Inpassing van modernere bedrijfsbebouwing voor deze beroepsgroepen is noodzakelijk. Deze vernieuwing van bedrijfsgebouwen mag echter geen afbreuk doen aan de cultuurhistorische opbouw van het Brabantse buitengebied. Kritisch wordt getoetst op materialen en massa's.

Natuurgebieden

Natuurgebieden worden gekenmerkt door de beschermde status die ze genieten. Vaak worden deze gebieden beheerd door instanties zoals Staatsbosbeheer, Stichting Natuurmonumenten en het Brabants Landschap. Van overheidswege wordt de situering van nieuwe bebouwing tegengegaan ter bescherming van het natuurgebied. Bij eventuele bebouwing dient het karakter van het omliggende natuurgebied niet te domineren.

In deze gebieden komt vrijwel geen bebouwing voor. Op enkele plaatsen is nog bebouwing aanwezig die geplaatst is voordat het gebied een beschermde status kreeg. Deze bebouwing heeft vaak de verschijningsvorm van een boerderij bestaande uit één laag met een kap. Ook zijn er vaak enkele gebouwen aanwezig ten behoeve van natuureducatie, voorlichting en onderhoud. Deze gebouwen hebben vaak een zeer duidelijk natuurvriendelijk en ecologisch verantwoord karakter. De bebouwing die gebouwd is voordat het gebied de status kreeg van natuurgebied heeft vaak de verschijningsvorm van een boerderij. Vaak zijn de gevels opgetrokken van steen en bestaat de bebouwing uit één laag met een kap. De bebouwing die geplaatst is ten behoeve van het natuurgebied (bebouwing ten behoeve van natuureducatie, voorlichting en onderhoud) is vaak opgetrokken van hout en bestaat uit één laag. Bij wijzigingen of aanpassingen van de gebouwen is de bestaande materiaal- en kleurgebruik het uitgangspunt. Het kleurgebruik dient afgestemd te zijn op de directe omgeving. Afwijkingen hiervan zijn mogelijk mits passend binnen de karakteristiek van de omgeving. De incidenteel voorkomende bebouwing mag geen afbreuk doen aan de rust en het natuurschoon dat dit gebied kenmerkt. Vorm en detaillering zijn niet van belang, maar kleur en materiaalgebruik zijn erg belangrijk. Bedrijfsmatige uitstraling moet worden voorkomen. Hekwerken mogen

niet de boventoon voeren. Open afscheidingen in de vorm van schrikdraad, greppels of houten hekwerken hebben de voorkeur.

BEBOUWINGSTYPEN BUITENGEBOED

LEGENDA

Beleidskenmerken en waardentabellen

- H1 Historische kernen en monumenten
- G1 Gemengde bebouwing
- W1 Woonwijken jaren '50-'60
- W2 Woonwijken jaren '70-'80
- W3 Woonwijken (v.a. jaren '90)
- W4 Dorpsuitbreiding individueel
- B1 Bedrijventerrein
- SR1 Sport- en recreatieterreinen
- G3 Boerenerven (agrarische buitengebied)
- G4 Natuurgebieden
- R1 Recreatiewoningen en stacaravaniocatie
- R2 Recreatieterreinen
- T1 Op zichzelf staande bebouwing
- D1 Complex "De Donsbergen"

----- Beeldkwaliteitsplan van toepassing

Regionale beleidsvisie Dag- en Verblifsrecreatie De Kempen

De gemeenten Bergeyk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden vormen een toeristische eenheid in De Kempen. Vanwege deze toeristische eenheid streven de gemeenten naar één toekomstbeeld van de dag- en verblifsrecreatie in de Kempen en naar eenheid in de (wettelijke) instrumenten van beleid die de gemeenten daarvoor gaan inzetten. Dit beleid heeft ten doel:

- de ontwikkelingskaders te bieden voor de op te stellen bestemmingsplannen in elk van de afzonderlijke gemeenten met betrekking tot recreatieve doeleinden;
- een kader te bieden ter voorbereiding op het intrekkingsbesluit van de WOR;
- uitgangspunten te bieden ter voorbereiding op de doorwerking naar bestemmingsplannen en de APV.

Het geformuleerde beleid in de visie beoogt te sturen op ontwikkeling. De toeristisch recreatieve sector in de Kempen kan groeten met inachtneming van andere belangen: natuur, cultuurhistorie, bewoners en andere economische sectoren. De beleidskeuzes die ten grondslag liggen aan deze beleidsvisie zijn gemaakt op grond van een belangenafweging, die heeft geleid tot een zonering van de geografische ruimte in een range van gebieden waar veel ontwikkelingsruimte wordt geboden aan toerisme en recreatie tot gebieden waar geen of weinig mogelijkheden zijn voor toerisme en recreatie.

Belangrijk geformuleerde uitgangspunten voor ontwikkelingen zijn:

- kwaliteit gaat boven kwantiteit;
- voldoende aandacht voor ontwikkelingsruimte van de bestaande bedrijven;
- diversiteit en verrijking van het toeristisch recreatief product, zowel door middel van uitbreiding van bestaande bedrijven als door nieuwe bedrijvigheid;
- de draagkracht van het gebied wordt in acht genomen;
- behoud of kwalitatieve verbetering van de landschappelijke aspecten van de kernen en natuurbeleving;
- kleinschaligheid in nieuwe bedrijvigheid maar wel met voldoende economisch perspectief;
- versterken van perspectief volle verblifsrecreatie.

Binnen de gemeente Eersel zijn een drietal gebieden aangewezen als kansrijk extensief recreatief landelijk gebied, te weten:

- de omgeving rond Eersel, Duizel en Knegsel;
- De omgeving Vessen en Wintelre;
- Projectlocatiegebied E3-strand.

Nieuwe dagrecreatieve voorzieningen en uitbreiding van bestaande

In het landelijk extensief recreatief gebied zijn combinaties tussen historie / archeologie en landschap mogelijk, waarbij de beleving van natuurontwikkeling en de cultuurhistorie centraal staat in onder andere voor wandel-, fiets- en ruitersporen. Kleinschalige dag- en verblijfsvoorzieningen als een boerenkamer, natuurcamping, boerderijwinkel en een boerenterras passen in deze gebieden. Andere suggesties zijn bedrijven die zich toespitsen op creatieve cursussen, vergaderen congresruimtes al dan niet in combinatie met een bescheiden aantal overnachtingsmogelijkheden. Projectlocatie E3strand ligt in deze zone. Mensen zijn op zoek naar het 'back to basic' gevoel en het verlangen naar minder (consuminderen in plaats van consumeren). De weginfrastructuur in De Kempen is vele eeuwen oud. Een prachtig aanknopingspunt om in een wandel- en fietsroute het verleden te laten beleven. Het behouden of terugbrengen van zandpaden laat de toerist meer nog de nabijheid van natuur ervaren. De landelijk extensieve gebieden lenen zich dus prima voor 'primitief genieten'.

De overige gronden binnen de gemeente Eersel maken onderdeel uit van het 'overig recreatief gebied'. Het toerisme in de zone "overig recreatief gebied" is gericht op het beleven van het platteland en de landbouw. Het toerisme in deze zone is voornamelijk een nevenschikte economische activiteit, een ondersteunende activiteit aan andere economische activiteiten. Overig recreatief gebied wordt toeristisch-recreatief niet bijzonder geacht.

Nieuwe kleinschalige extensieve dag- en verblijfsrecreatieve ontwikkelingen zijn dus mogelijk als nevenactiviteit, evenals kwaliteitsverbetering van bestaande voorzieningen. Nieuwe kleinschalige verblijfsrecreatie is mogelijk, bij voorbeeld bij recreatieplas De Spartelvijver, mits de ontwikkelingen rondom de Spartelvijver worden afgestemd op de realisatie van een Recreatieve Poort Weelsedijk. Het platteland in overig recreatief gebied wordt beleefd door middel van huisverkoop van agrarische producten (boerderij- of Streekwinkel), boerderijtassen en routegebonden vormen van recreatie, wandelen over boerenland, fietsen en dergelijke. De routestructuren en informatievoorziening worden verbeterd met informatiepanelen, GPS-routes en bewegwijzering (knooppuntensysteem), informatieverstrekking en arrangementen bij dag- en verblijfsaccommodaties.

Voor de aanwezige stilte gebieden gelden algemene regels ter voorkoming van geluidsoverlast. Functies die tot verhoging van het heersende geluidsniveau leiden worden in deze gebieden geweerd. Veelal is dat een waarde tussen de 40 dB(A) (bijvoorbeeld het ruisen van bomen) en maximaal 50 dB(A) aan de randen van het stiltegebied. In stiltegebieden worden permanente en tijdelijk verblijfsrecreatieve voorzieningen en dagrecreatieve voorzieningen met grote verkeers- of publiekaantrekkende werking geweerd. Het is geen plaats voor motorcrosses, evenementen en tijdelijk/ kortstondig overnachten.

Mogelijk zijn onder voorwaarden nieuwe routestructuren voor wandelen, fietsen, paardrijden, struinen, huifkartochten e.d. (Nieuwe) verblijfsrecreatie is in de stiltegebieden niet mogelijk. Bestaande accommodaties worden gehandhaafd.

In LOG's, zowel de primaire als de secundaire, staat maximale invulling van de landbouw voorop. In de LOG's worden geen andere toeristisch – recreatieve activiteiten gewenst dan routegebonden vormen van recreëren als wandelen, fietsen en skaten of aan de agrarische bedrijfsvoering verbonden bescheiden vormen van dagrecreatie. Hieronder worden verstaan incidentele activiteiten als een rondleiding op het eigen bedrijf, de huisverkoop van eigen producten.

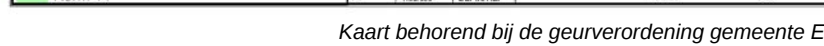
Recreatieve Poort

De interne samenhang van toeristisch-recreatief aanbod in de vier Kempengemeenten kan verbeteren. Door samenwerking van de recreatieve (mini)poorten en ondernemers in de andere zones (arrangementen en ketenvorming), ontstaat een wisselwerking en uitwisseling tussen de zones en met name met de kernen. In de toeristische regio De Kempen worden een zestal recreatieve (mini-) poorten voorzien. De zoeklocaties voor een Recreatieve Poort zijn vastgelegd in het Reconstructieplan. Eersel telt twee zoeklocaties voor Recreatieve Poorten: het gebied rondom recreatiecentrum Ter Spegelt en het gebied ter hoogte van de Oirschotsedijk in Wintelre.

Gebiedsvisie ten behoeve van de verordening geurhinder en veehouderij voor de gemeente Eersel

Op 1 januari 2007 is de Wet geurhinder veehouderij (Wgv) in werking getreden. Deze wet is het nieuwe toetsingskader bij aanvragen om een milieuvergunning van veehouderijen. De veehouderijen moeten voldoen aan individuele wettelijke normen voor de geurbelasting op een geurgevoelig object. De wet biedt de gemeente mogelijkheid een eigen geurbeleid te gaan voeren en daarmee af te wijken van de wettelijke normen (binnen een in de wet vastgelegde bandbreedte). Daarvoor moet op gebiedsniveau worden gezocht naar normen die passen bij de gewenste ruimtelijke ontwikkeling. De gevonden normen moeten in een gemeentelijke verordening worden vastgelegd. De verordening wordt onderbouwd met een gebiedsvisie. In de gebiedsvisie wordt de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het gebied weergegeven en gekoppeld aan een beoordeling van de geurbelasting van het gebied.

Op basis van de uitgevoerde gebiedsvisie kan worden geconcludeerd dat de norm van $1 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ op de woonkernen en $7 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ in het extensiveringsgebied met primaat wonen de gewenste balans tot stand brengt tussen het belang van de veehouderij en het belang van

kernen Eersel, Duizel, Knegsel en Wintelre. Voor de kernen Steensel en Vessem is een norm van $2 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ vastgesteld. Een norm van $7 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ geldt voor de maximale geurbelasting binnen het extensiveringsgebied met het primaat wonen. De normstelling is onderbouwd in de gebiedsvisie geurhinder en veehouderij. Buiten de gebieden genoemd in de verordening, dus voor het overige grondgebied van de gemeente, gelden de wettelijke standaardnormen.

Gebiedsproject de Kleine Beerze

De doelstellingen van het gebiedsproject de Beerze bestaan uit het versterken van het landschappelijk en cultuurhistorisch karakter, een duurzaam waterbeheer en betere recreatiemogelijkheden. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan een betere uitgangspositie voor de landbouw door te werken aan de verkaveling en mogelijkheden voor verbreding van activiteiten.

De Beerze wordt op termijn over bijna de gehele lengte opnieuw ingericht. De beek krijgt zijn oorspronkelijke slingerende loop terug. Daarmee wordt het typische landschap van vroeger teruggebracht en krijgt de natuur een nieuwe kans. Daarnaast worden waterbergingsgebieden ingericht om regenwater langer vast te houden en wateroverlast in de dorpen en steden tegen te gaan.

Met de robuuste ecologische verbinding worden verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbonden. Robuust wil zeggen dat de verbinding zelf groot genoeg is om als leefgebied te dienen voor de dieren en planten die er leven. Bovendien is de natuur met een robuuste zone voorbereid op klimaatverandering: de leefgebieden van planten en dieren kunnen meebewegen met de veranderende omstandigheden. In totaal wordt 1150 ha nieuwe natuur en landschapselementen gerealiseerd.

Het beekdal van de Beerze wordt in de toekomst een fantastische omgeving om te wandelen, te fietsen of gewoon even tot rust te komen. Tussen recreatie en natuur moet een balans ontstaan. Dit houdt bijvoorbeeld in dat wandelpaden niet strak en constant naast de Beerze liggen en dat bepaalde delen rustig worden gehouden om de natuur een kans te geven.

Waterrelevant beleid

Kaderrichtlijn Water

Sinds 2000 is de Kaderrichtlijn Water van kracht. Deze Europese richtlijn streeft naar duurzame en robuuste watersystemen en is gericht op zowel oppervlaktewater als grondwater. De KRW gaat uit van standstill: de

ecologische en chemische toestand van het grond- en oppervlaktewater mag vanaf 2000 niet verslechteren. Andere belangrijke uitgangspunten uit de KRW zijn een brongerichte aanpak en “de vervuiler betaalt”. De KRW beoogt vanuit een stroomgebiedbenadering te komen tot:

- het behoeden van aquatische en terrestrische systemen voor verdere achteruitgang
- een verhoogde bescherming en verbetering bereiken van het aquatisch milieu
- bevorderen van een duurzaam gebruik van water
- geleidelijke vermindering van de vervuiling van het grondwater en preventieve maatregelen
- afzwakking gevolgen van overstroming en droogte
- harmonisatie van Europese waterwetgeving

In de periode tot 2009 worden de ecologische doelen voor waterlichamen opgesteld en vastgesteld. De doelen moeten in 2015 gerealiseerd zijn. Doelen mogen onder bepaalde voorwaarden ook later gehaald worden of worden verlaagd. Voor beschermde gebieden (o.a. Zwemwateren, Vogel- en habitatrichtlijngebieden) kan echter niet van de deadline van 2015 afgeweken worden. Hoewel de uiteindelijke chemische normen en ecologische doelstellingen nu nog niet bekend zijn, is de verwachting dat aanscherping van huidige maatregelen genomen door gemeente en andere partijen nodig zal zijn (“tandje erbij”).

Waterbeheer 21 eeuw (WB21)

Om voldoende aandacht voor de waterkwantiteit, maar ook de waterkwaliteit in ruimtelijke plannen te garanderen is de watertoets in het leven geroepen. Doel van de watertoets is het eerder en explicieter in het planproces betrekken van water. Hiertoe hebben rijk, provincies, gemeenten en waterschappen een Bestuurlijke notitie Waterbeleid in de 21e eeuw en een Handreiking watertoets ondertekend. In het kort betekent dit dat ten behoeve van de waterkwantiteit het principe: vasthouden, bergen en afvoeren dient te worden gehanteerd, en voor de waterkwaliteit: scheiden, schoon houden en schoon maken.

Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW)

Het akkoord heeft tot doel om in de periode tot 2015 het watersysteem op orde te krijgen en erna te houden. Het gaat daarbij om het aanpakken van de gevolgen van de zeespiegelstijging, bodemdaling en een veranderend klimaat.

Nota Ruimte

Het ruimtelijk waterbeleid is gebaseerd op het principe ‘meebewegen en anticiperen op water’. Bij de uitwerking hiervan spelen

deelstroomgebiedsvisies een belangrijke rol. Deze visies laten zien wat de ruimtelijke gevolgen zijn van het op orde brengen en houden van de regionale watersystemen. Gemeenten hebben de deelstroomgebiedsvisies uitgewerkt in stedelijke waterplannen.

Ter voorkoming van problemen met de (grond)waterkwantiteit wordt de ruimte bestemd, ingericht en gebruikt volgens het principe vasthouden-bergen-afvoeren en wordt hergebruik nagestreefd. Ter voorkoming van problemen met de (grond)waterkwaliteit wordt de ruimte bestemd, ingericht en gebruikt volgens het principe voorkomen-scheiden-zuiveren. In ruimtelijke visies en plannen dienen locatiekeuzen en inrichtings- en beheersmaatregelen nadrukkelijk op grond van waterhuishoudkundige argumenten te worden afgewogen. Het instrument hiervoor is de 'watertoets'.

Vierde Nota Waterhuishouding

De Vierde Nota Waterhuishouding schept kaders voor de functies die in het Provinciaal Waterhuishoudingsplan verder worden uitgewerkt. Hoofddoelstelling van de nota is "het hebben en houden van een veilig en bewoonbaar land en instandhouding en versterking van gezonde en veerkrachtige watersystemen, waarmee een duurzaam gebruik blijft gegarandeerd." In deze nota zijn MTR normen opgenomen voor de kwaliteit van het oppervlaktewater.

Paraplunota ruimtelijke ordening

Eén van de uitgangspunten van het provinciale beleid is het streven naar een robuust water- en bodemsysteem. Voor grondwater wordt aansluiting gezocht bij het systeem van kwel en infiltratie: op de hoge gronden zo veel mogelijk water vasthouden, in intermediaire gebieden zo min mogelijk onttrekking en in laaggelegen gebieden hoge (grond)waterpeilen. Verder is ruimte nodig voor waterberging. Ruimtelijke plannen moeten qua locatiekeuze, inrichting en beheer zoveel mogelijk aansluiten op het natuurlijke systeem. In de Paraplunota worden deze uitgangspunten verder geconcretiseerd. Voor een aantal gebieden worden harde of zachtere planologische beperkingen opgelegd. Dit geldt voor potentieel natte gebieden, zoekgebieden voor regionale waterberging en rivierverruiming, infiltratiegebieden, boven- en middenstroomse gebieden, grondwaterbeschermingsgebieden van beken, natte natuurplek en waterpotentiegebieden.

Reconstructieplan Boven-Dommel (inclusief correctieve herziening)

Het Reconstructieplan geeft op basis van de lagenbenadering de duurzame ontwikkeling aan die in het gebied wordt nagestreefd. Het plan vormt het integrerend kader van provinciaal beleid voor het landelijk gebied. Hierin is meervoudig ruimtegebruik toegepast voor natuur- en

landschapsbehoud en elementen van landschappelijke, recreatieve, cultuurhistorische, aardkundige en natuurwetenschappelijke waarde. De beschermingszones rondom de natte natuurparels, waar waterdoelen gelden, en de concrete gebieden voor waterberging zijn planologisch beschermd.

Partiële herziening Provinciaal Waterhuishoudingsplan 2 "Verder met water" (2003-2006)

In dit plan geeft de provincie aan hoe ze wil dat het water bijdraagt aan een gezonde omgeving voor mens, dier en plant. Een omgeving waarin we veilig kunnen wonen en waar ruimte is voor economische en ecologische ontwikkeling.

Het plan vormt onder meer het uitgangspunt voor het beleid van het waterschap en voor integratie van waterhuishoudkundige doelen in het ruimtelijke ordeningsbeleid.

Er zijn vijf kernthema's die geïntegreerd worden aangepakt:

1. Realiseren van een duurzame watervoorziening
2. Verbetering van waterhuishoudkundige voorwaarden
3. Verbeteren van de waterkwaliteit
4. Inrichten van waterlopen in het buitengebied
5. Omgaan met water in bebouwd gebied

Nota Lozingen buitengebied

Ongezuiverd afvalwater vormt een bedreiging voor het grondwater en het oppervlaktewater. Ter behoud en bescherming van de kwaliteit hiervan hebben Gedeputeerde Staten nieuw beleid ontwikkeld om de lozingen van afvalwater in het buitengebied aan te pakken.

In de beleidsnota hanteert GS het uitgangspunt dat elke veroorzaker van een lozing in het buitengebied bij de aanpak van die lozing door de gemeente in beginsel op gelijke wijze behandeld dient te worden. In de provinciale beleidslijn speelt verbreding van de gemeentelijke zorgplicht daarom een belangrijke rol. Verbreding van de zorgplicht betekent dat de gemeente de zorg heeft voor de afvoer van het afvalwater van alle bewoners in het buitengebied, niet alleen van diegenen die op de riolering worden aangesloten. Ter stimulering van de realisatie van het geformuleerde beleid hebben GS een subsidieregeling aangekondigd en wordt meer vrijheid geboden om af te wijken van de verplichting om riolering aan te leggen.

In de nota is onderscheid gemaakt naar gebieden die meer of minder kwetsbaar zijn voor verontreinigingen als gevolg van ongezuiverde lozingen van huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater. Een gebied is als 'kwetsbaar' benoemd indien de waterkwaliteit van het grond- en/of oppervlaktewater van belang is voor de realisatie van de waterkwaliteitsdoelstelling. Binnen een als 'kwetsbaar' benoemd gebied worden strengere voorwaarden gesteld voor oppervlaktewater- en

bodemlozingen als binnen een 'niet-kwetsbaar'gebied. Binnen deze gebieden is de lozing van afvalwater aan strengere voorwaarden verbonden.

Kwetsbare gebieden zijn onder meer: alle stromende wateren met functie waternatuur, hydrologische gevoelige delen van de Groene Hoofdstructuur met de daarbij behorende beïnvloedingszone, grondwaterbeschermingsgebieden en gebieden die vallen onder de natuurbeschermingswet en/of de vogelrichtlijn- en habitatrichtlijn.

Waterbeheerplan II, 'Door water gedreven'

Het Waterbeheerplan II is een concretisering van het Provinciaal Waterhuishoudingsplan II. Voor het gehele beheersgebied van Waterschap De Dommel wordt gestreefd naar de realisatie van een bepaald basisniveau van de waterhuishoudkundige situatie.

De algemene milieukwaliteit (AMK) vormt het beheersuitgangspunt voor in principe al het oppervlaktewater en de bijbehorende waterbodem. Daarnaast zijn er specifieke waterkwaliteitsdoelstellingen voor waterhuishoudkundige systemen met de functie waternatuur en viswater. Daartoe geschikte wateren moeten voldoen aan de wettelijke kwaliteitsdoelstellingen voor zwemwater. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het realiseren van een duurzame watervoorziening, het verbeteren waterhuishoudkundige voorwaarden, verbetering van de waterkwaliteit, inrichting, het beheer en onderhoud van watergangen en het omgaan met water in bebouwd gebied.

Emissiebeheersplan fase 1, 'Koersen op schoon water'

Het Emissiebeheersplan bevat een gebiedsgerichte strategie die aangeeft op welke wijze en in hoeverre effectief en efficiënt de kwaliteitsdoelstellingen voor de beken in het beheergebied worden nagestreefd. De verplichtingen voor het emissiebeheer volgen uit belangrijke mate uit de Kaderrichtlijn Water. Hiermee wordt de chemische en ecologische toestand van een waterlichaam opgehangen aan de referentietoestanden van het betreffende type oppervlaktewater. De inspanningen die hiermee samenhangen richten zich vooral op verbetering van de chemische en ecologische toestand van de zogenaamde prioritaire beken.

Waterbodembeheerplan

Het waterbodembeheerplan geeft weer hoe waterschap De Dommel om wil gaan met de verontreinigde waterbodem. In de Kempen zijn waterbodems verontreinigd met cadmium en zink. Hier is gekozen om in te zetten op een goed beheer. In het gebied van Beerze en Reusel komen overmatige hoeveelheden nikkel voor. Dit wordt gezien de

oorsprong ervan geaccepteerd. In het gebied van de Leijen (Nieuwe Ley, Voorste Stroom, Essche Stroom en Zandleij) komen verhoogde concentraties van chroom en plaatselijk zink voor. Deze verontreinigingen worden gesaneerd. Voor de waterbergingsgebieden geldt dat een toename van inundatiefrequentie mogelijk is zolang er geen sprake is van een toename van de belasting van het overstromingsgebied met verontreinigd slib.

Waterbergingsvisie

In de waterbergingsvisie geeft Waterschap De Dommel aan wat er tot 2015 moet gebeuren om de wateroverlast in haar beheersgebied beheersbaar te maken. Hierbij wordt het principe vasthouden-bergen-afvoeren gehanteerd. Naast het benoemen van voorkeurslocaties voor gestuurde waterberging wordt beekherstel als bijdrage aan meestromende waterberging beschouwd. Vanuit de vrachtenbenadering volgt dat de totale hoeveelheid afgezet sediment/slib binnen een watersysteem (op termijn) niet mag toenemen ten opzichte van de huidige situatie.

Keur oppervlaktewateren

Een van de instrumenten van het waterschap om haar taak uit te oefenen is de Keur. De Keur kent gebods- en verbodsbepalingen die erop gericht zijn watergangen te beschermen. Zo is het in bepaalde gevallen verboden om zonder vergunning water te lozen op of te onttrekken aan oppervlaktewater. Ook legt de Keur in sommige gevallen aan burgers een onderhoudsplicht op. Daarnaast mag men zonder Keurontheffing geen activiteiten ontplooiën of bouwwerken plaatsen die het onderhoud aan watergangen kunnen belemmeren. Dit betekent dat voor bepaalde activiteiten nabij leggerwatergangen (tot 5 meter uit de insteek) of met mogelijke invloed op watergangen een ontheffing bij Waterschap De Dommel moet worden aangevraagd. Ook is het verboden binnen meanderzones (tot 25 meter uit de insteek van leggerwateren met de functie waternatuur) te bouwen, te graven of kabels e.d. aan te leggen.

Waterplan gemeente Eersel

Het Waterplan Eersel biedt inzicht in het functioneren van het Eerselse watersysteem en in de daarmee samenhangende problemen. Er worden maatregelen voorgesteld waarmee wordt gestreefd naar verbetering van de waterhuishouding.

De aandacht voor water als belangrijk onderdeel van onze leefomgeving is de laatste jaren sterk gegroeid. Daarbij is samenwerking geboden tussen de verschillende partijen die een rol spelen in het waterbeheer op lokaal niveau.

De problemen met de waterhuishouding vragen om doelgerichte maatregelen. Een deel hiervan is gericht op het voorkomen van nieuwe knelpunten. Dit kan worden bereikt door water op een meer gestructureerde wijze een rol in de ruimtelijke planvorming te laten spelen. Water als ordenend principe voor de locatiekeuze van stedelijke functies, landbouw en natuur. Andere maatregelen zijn vooral gericht op herstel: het corrigeren van situaties die niet functioneren. Het draait daarbij enerzijds om het oplossen van kwantiteitsproblemen (wateroverlast, herstel van grondwaterstromen) en anderzijds om het oplossen van knelpunten ten aanzien van de waterkwaliteit (opheffen van lozingen). Een derde categorie maatregelen is gericht op betere aansturing van bepaalde beheerstaken (handhaving, onderzoek).

Maatregelen

In het waterplan Eersel is vervolgens een beperkt aantal maatregelen verder uitgewerkt:

- Water als ordenend principe voor de ruimtelijke planvorming van stedelijke ontwikkeling. Dit onderdeel is op twee schaalniveaus uitgewerkt namelijk voor de gemeente als geheel (1:50.000) en voor enkele deellocaties (1:10.000);
- Maatregelen ter verbetering van de waterkwaliteit gelet op de functie van de verschillende watergangen. In dit kader is vooral ingegaan op de mogelijkheden van afkoppeling en sanering van overstortlocaties;
- Het tegengaan van wateroverlast op enkele locaties binnen de gemeente: Hooge Akker (Vessem), Smitseind en Ganzestaardijk (Duizel) en De Dijk (Eersel);
- Mogelijkheden voor waterretentie op regionale schaal. In dit kader zijn zoekgebieden geïdentificeerd die geschikt zijn als tijdelijk inundatiegebied om wateroverlast verder benedenstrooms in het beekstelsel te voorkomen;
- Afspraken ten aanzien van de organisatie van het waterbeheer zowel met betrekking tot de verdeling van taken als het opstellen van nieuwe meetprogramma's.

